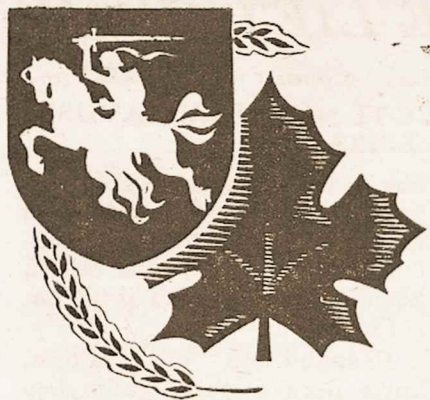

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 47 (345) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1953 m. GRUODŽIO - DECEMBER 2 d.

PRICE 10 ct. XIII METAI

Pasaulinė įvykių savaitė

Didžiausius praėjusios savaitės mums — lietuviams — politinis įvykis buvo visuotinis

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESAS,

kuriame dalyvavo apie 1000 atstovų nuo 400 organizacijų ir kuriame pasisakė ne tik JAV Kongreso atstovai, mūsų pagarsėjęs Ch. Kersten, bet ir oficialiai Amerikos vyriausybė, nes šį Amerikos Lietuvių Kongresą ne tik pasveikino prezidentas Eisenhoweris ir valstybės sekretorius F. Dulles, bet

OFICIALIŲ RAŠTŲ PASISAKĖ JAV VYRIAUSYBĖ.

Tai yra didelis mums — lietuviams — įvykis, rodąs, kad lietuvių beldimasis į teisingumo duris susilaukia atsilepimo, įvertinimo ir darosi pavyzdžiu net ir didžiajai Amerikos tautai.

Ypatingu susidomėjimu praėjusią savaitę buvo stebimas

DIDELIS POLITINIS ŽAISMAS EUROPOJE:

kai Prancūzija kankinosi persvaros ir tvirtesnius kelius nerandantiame parlamente, Rusija griebėsi klasingo ginklo: ji, anksčiau atsisakiusi kalbėtis su vakarais dėl Austrijos ir Vokietijos taikos sutarčių, dabar kaip tik tuo momentu, kada Prancūzijos parlamente buvo laukiama Europos ginklavimo sprendimo, staiga padarė suktą pareiškimą, kad jau sutinkanti su vakarų pasiūlymu eiti į derybas.

NEISAISKINTŲ SKAICIAVIŲ PRANCŪZIJOS PREMJEKAS PAREIKALAVO ABSOLIUTINĖS DAUGUMOS

balsų už pasitikėjimą vyriausybei, kai parlamente iš viso nebuvo, nėra ir negali būti absoliutinės daugumos, jeigu ne dalyvauja komunistai ir degolininkai. Premjeras Laniel gavo pasitikėjimą, bet ne absoliutinį. Tačiau ryšium su jo pareiškimu susidarė painia va, dėl kurios susijaudinimas, pasiekęs net Churchillį, nenuslūgsta.

Politinė būsena komplikojasi dėl to, kad ir pasitikėjimo klausimas buvo iškeltas turint prieš akis gruodžio 6 dieną prasidedančią

TRIŲ KONFERENCIJĄ

VILNIAUS RADIJA KLAUSANT

Ot, Vidiškėse tai gyvenimas!...

Labai gražiai prieš šventosios upės: bangėlės maudėsi nu tolstančiuose saulės spinduliuose, o radijo reporteris kamanti nėjo Vidiškių gyventoją Katrę Dūdienę prabilti apie tai, ko nebylė šventoji yra liūdininkė — apie vargą ir kančias, didelį sielvartą, kuriais buvo nuklotas Vidiškių gyventojų kelias. Dūdienei reporteris liepė perskaityti, kad visa tai pašalino „šlovingoji rusų tauta“. Šiandien už padėką Dūdienė šeria kiaušius „šlovingiems“, pirma — buožėms.

Vidiškių Astrausko nebepažįsti, išmoko darbadienius skaityti ir rašyti brūkšnius sienojuose. Iš mokyklos pertraukai vaikai išsiveržia dainuodami:

„Oi, barė, motulė barė“... už ką i kolchozus suvarė...

Mokytoja Aldona Lapkaitė iš Kalinio kolchozo mokosi Ukmergės ped. mokykloje. Gydytojai anksčiau gyvendavo

BERMUDUOSE,

kur turi būti apsvastyti visi opieji klausimai, tebestovį dideliu politiniu rakščiu pasaulinėje opinijoje. Jeigu gi Laniel laikysis savo pirmąsio pasisakymo, tai tuo jis nebus gavęs parlamento pasitikėjimo, negalės vykti į Bermudus ir Bermudų konferencija galės neįvykti. O tada tarptautinis įsitempimas neteks bet kokių perspektyvų susilaukti politinės elektros įtampos kaip nors jeigu jau neiškrauti, tai bent išretinti.

Maža to,

KOREJOS PALIAUBŲ KRIZĖ

dar daugiau susipainios ir naujas karas jau bus visai pribrędęs reikalas.

SOVIETINĖS UŽMACIOS

sutikimų dalyvauti naujoje derybose dėl Vokietijos ir Austrijos dar nesibaigia; Rusija vakarams padarė dar vieną „taikos“ pasiūlymą — pasiūlė derybas

DĖL TAIKOS INDOKINIJOJE.

Esą komunistai sutinką derybas dėl paliaubų... Kadangi indokinijoje kovoms su komunistais vadovauja prancūzai, tai, savaime aišku, kad toks Maskvos pasiūlymas turi tikslo sugriauti ir tą paprastą daugumą, kurią parlamente turi Laniel.

Tai taip sovietija „konkrečiai“ siekia „taikos“, bandyda ma sugriauti Europos tautų vienybę ir pasirošimą gintis nuo sovietinės agresijos...

KANADOS LIETUVIAMS IDOMU,

kad čia vėl keliamos sovietinio šnipinėjimo bylos. Amerikos senato narys Jenner, vedąs saugumo bylas, pareikalavo apklausti sovietinių šnipų atidengė Kanadoje Guzenko. Kanados vyriausybė, saugodama tūlas paslaptis, sutiko leisti apklausti Guzenko, tačiau apribojo galimybes paskelbti tai, ką Guzenko parodys. Dėl to kilo tūlas sąjūdis, nes Jenner pasiūlė Dullesui kreiptis į Kanados vyriausybę nota, kurioje būtų pareikalauta nieku nevaržomo klausinėjimo. Dulles tai padaryti atsisakė. Idomu, kad buv. Guzenko samokslininkas Rose jau yra už geležinės uždangos.

vien Ukmergė, dabar gyd. Kongresienė ligonius pataiso Vidiškėse. Nepasisekus, perleidžiami akušerei, feldšeriui ar sanitarui. Tik V. Ožė ir Vac. Lapina teko danginti i Ukmergės ligoninę.

Reporteris i Vidiškių skaityklą be akordeono muzikos nėjo. Viduj sučiupo Kučiūnaitę repetuojant J. Paukštelio „Vaiduoklius“. Ten patyrė ir apie kom. Kelpšo energiją, su rado ir mokytojas Šimkaitytė, Cerkaukaitė ir Žemaitytė. Bibliotekos vedėja Kolenkovaitė sakėsi leidžianti „semtis naujų žinių“ brig. Repėckai iš Guzevičiaus raštų ir latvių V. Lačio „Audros“. Už tai jo brigadoj „gausūs derliai“. Ta pačia proga reporteris kalbėjosi su Grigaliūniene, Linkevičium praeities muzikos reikalais. Kolchozo pirmininkas Vaičinskas nusiskundė turįs rūpesčių su (pagal kompartijos rugsėjo plenumo) „smarkiai padidėjęsiančiais gyvuliais“ ir nauju keliu i „komunizmą“.

Lietuva bus laisva!

REIKŠMINGOS VISUOTINIO AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO DIENOS ČIKAGOJE.

Šio mėnesio galas Čikagoje vyko po augštai iškeltomis Lietuvos laisvės vėliavomis. Vyko Amerikos Lietuvių Tarybos posėdžiai, tarėsi kitos centrinės ir necentrinės lietuvių organizacijos, ir pagaliau viskas užviršyta Visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso, kuriame dalyvavo imponantiškas organizacijų — 364 — ir jų atstovų skaičius — 816. Pridėjus apie 500 svečių, susidaro tikrai didingas ir įspūdingas vaizdas.

Jau tas faktas, kad

KONGRESE OFICIALIAI DALYVAVO OFICIALŲ JAV ASMENS,

būtent — Amerikos Jungtinių Valstybių paskretorius, paskaitė labai reikšmingą vyriausybės pasiakymą apie Lietuvą ir Pabaltijo valstybes: kad Kongresą sveikino JAV prezidentas D. Eisenhoweris, — įrodo, kiek daug Amerikos Lietuvių Taryba, kuri vadovauja visam Amerikos lietuvių sąjūdžiui už Lietuvos nepriklausomybę ir lietuvių, yra padariusi užsibrėžtame savo tikslu ir siekių kelyje.

Nepaprastai imponavo ir

DIDELĖ AMERIKOS LIETUVIŲ VIENYBĖ,

kurią sudaro keturios didžiosios politinės srovės: krikščionys, Socialistai, Sandariečiai, Tautininkai ir dvi frateralinės organizacijos — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje (SLA) ir Lietuvių Romos Katolikų Susivienijimas Amerikoje (LRKSA). Tai tvirčiausias

Amerikos lietuvių „nugarkaulis“, sugebąs viską sutelkti Lietuvių tautos laisvei ir Lietuvos Nepriklausomybei.

SVARBUS PRANEŠIMAS VISIEMS LIETUVIAMS.

Kaip jau daugelį kartų buvo skelbta, prie Montrealio Universiteto (Universite de Montreal) veikia lituanistinių studijų skyrius.

Praeitąjį (rudens) semestrą užsiregistravo toks negausus lietuvių studentų skaičius, kad paskaitos nebuvo skaitomos.

Nauji ryžtai pamidorų nokinime...

Tauralaukių sovchozo, šalia Klaipėdos, daržininkystės ir so dininkystės farmos vedėjas Alf. Kirvaitis nudulkina langus, išmes ir iš duobių perdegusį mėšlą, surūšiavo daržovių sėklojus. Kitais metais gaus iš Maskvos daržininkų tam tikrų dujų pamidorų nokinimui. Nokimas tuomet užtruks 4 dienas.

Kitoj vietoj 11.XI. radija žemės ūkio darbininkams pranešė, kad arpais atskiriami grūdai nuo pelų. Grūdams, matuoti temperatūrą, kur nėra termometro, reikia imti geležėlę ir įkišti giliai. Nenauja, kad niekur nėra termometro, nauja — geležėlė. Labai įprasta: įkišti ranką į grūdus ir tuojau pajusi, ar grūdai kaista.

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

1. Gautas platus pranešimas apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje — iš visai senesnių atspausdintų Vilniaus lietuvių. Netrukus jį pradėsime spausdinti, — kai tiksliai paaiškės galimybės, nes atvykęs iš už geležinės uždangos tautietis dar turi tūlų ribojimosi pasižadė-

Kokia šia prasme yra Amerikos lietuvių vienybė ir susiderinimas, įrodo ir pasiaukojimo faktas.

KONGRESUI SUAUKOTA 15.000 DOLERIŲ!

Jaudinantis įspūdis buvo, kaip visi Tarybos nariai, vienas po kito vedė kongresą, skaitė rezoliucijas, darė pranešimus, skelbė informacijas. Kaip pavieniai nariai, kaip inž. Rudis, lydėjęs p. Kersteną i Vokietiją, savo ir žmonos vardu Kongresui paaukojo visą 1000 dolerių. Kaip pagaliau visos suminėtos srovės ir frateralinės organizacijos be mažiausio nesklaidumo sutarė Tarybą ir ši išrinko - per rinko taip sėkmingai veikusį 4-rių prezidiumą. Todėl buvo prasmingi virš prezidiumo iškelti Himno žodžiai: „Vardan tos Lietuvos vienybė tezydi“.

OFICIALIŲ ASMENŲ PAREIŠKIMAI.

Ypač prezidento D. Eisenhowerio, Valstybės paskretoriaus D. B. Lourie, kongresmano R. J. Madden, Čikagos burmistro Kennely, Lietuvos ministerio p. Žadeikio, Konsulo p. Daudžvardo ir tt. Visi teigė: Lietuva bus laisva!

Labai įspūdingi pranešimai ir pasisakymai buvo ALTo pirmininko L. Šimučio, sekretoriaus P. Grigaičio, VLIKo iga liotinio L. Šmulskščio, LLK pirm. V. Sidzikausko, K. Bie linio, Vaidylos ir kt.

Dvi dienas intensyviai posėdžiavę, Kongresas yra susiš visą pasaulio (ir iš Kanados) ir pats yra padaręs svarbių nutarimų, apie ką teks parašyti plačiau sekančiuose NL numeriuose.

naujas semestras prasideda 1954 metų sausio mėn. 8 dieną. I jį klausytojai gali registruotis jau dabar. Nuo mūsų pačių priklausys, ar išlaikysime vienintelę tokią augstųjų mokslų instituciją. Naujasai semestras yra, galimas dalykas, paskutinė proga įsigyti akademinių mokslų diplomus Kanados universitete klausant paskaitų ir parašant diplominius darbus savo gimtąja lietuvių kalba. O taip pat ir vienintelė proga įrodyti, jog mes domimės savo kultūrinių vertybių išlaikymu ir jų reprezentavimu svetimtaučių tarpe.

Montrealio Universitete stiprius savo skyrius yra įkūrę ir išlaiko lenkai, ukrainiečiai, čekai, vengrai ir kitų tautybių tremtiniai. Kiekvienais metais dešimtys šių tautybių studentų įsigyja diplomus ir doktoratus, parašydami darbus ir klausydami paskaitų savo gimtojom kalbom.

Kokia praktiška nauda laukia lietuvių, įsirašiusio Montrealio Universiteto lituanistikos skyriun? Šis klausimas buvo dažnai keliamas. Atsakysime trumpai:

1. Gautas platus pranešimas apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje — iš visai senesnių atspausdintų Vilniaus lietuvių. Netrukus jį pradėsime spausdinti, — kai tiksliai paaiškės galimybės, nes atvykęs iš už geležinės uždangos tautietis dar turi tūlų ribojimosi pasižadė-

2. Prašome atsiliepti Lietuvių Enciklopedijos prenumeratorius, kurie pageidautų Enciklopediją gauti per „Nepriklausomą Lietuvą“, kadangi yra susidarę tūlų persiuntimo ir atsiskaitymo nepatogumų.

Zinios iš veiksmų

ORO PAŠTU IŠ TREMTIES.

Žinios iš VLIKo kelia optimizmą: VLIKo nariai randa apčiuopemesnes ir konkretesnes sugyvenimo formas. Nors tūlų nesklaidumų vis dar pasitaiko, tačiau bendras vaizdas, kek galima patirti, yra geras. Daug pusiausvyros priduoda MLT rezistencinio atsoto įveikimas i VLIKą.

Galima kalbėti dar optimistiškai, nes VLIKas esąs nusistatęs susiformuoti dar aiškesnes gaires, kurios visai pašalins kai kieno mėgstamą „sėdėjimą ant dviejų kėdžių“. Juk aiškumas niekada nekenkia tiems, kurie sąžiningai eina atviru ir viešu keliu.

Jeigu taip įvyktų, būtų sveikintina.

PABALTIO VIENYBĖ.

Tai irgi realėjus faktas. Ypač, kad jungtinė Europa iš teorijos pereina i konkrečią realybę. O Jungtinėje Europoje Pabaltijo tautoms neabejotinai bus tvirčiau veikti tik tai esant vienybėje.

IŠ VOKIETIJOS.

Hamburg-Altona. Pabaltiečių stovykloje gyvena dauguma Hamburgo lietuvių. Visi jie yra bedarbiai. Kasdien jie laukia geresnių laikų sau ir kiems. Sveikesni uoliai ieško darbo, o silpnesni trūšia apie namus - barakus. Moterys stengiasi savo rankdarbiais pasididinti savo, o kartais ir visos šeimos pragyvenimo šaltinius.

Lietuviai čia yra susipratę ir viens kitam solidarūs, pavyzdngai sugyvena su savo kaimynais latviais, estais ir vokiečiais.

XI. 18 d. visi vietos lietuvių Latvii Nepriklausomybės šventės proga atitinkamai pagerbė savo kaimynus kultūriniai kovojančius už savo tautos laisvę. Kun. V. Šarka atlaikė latvių katalikams iškilmingą pamaldą, o Homburgo lietuvių apylinkės atstovai Z. Du seika iškilmingo akto metu visų vardu pasveikino.

1) Asmuo, įsigijęs Kanados universiteto diplomą, gali susirasti darbo valdinę, mokslinę arba kitokią — artimesnę sava profesijai — įstaigose.

2) Lituanistikos skyriuje studijuojantys asmenys gali šalia lietuvių kalbos, literatūros, civilizacijos ir kultūros istorijos išlaikyti taip pat universiteto rėmuose skaitomų bibliotekininkų, vertėjų, ekspertų kursų ir tokiu būdu pasirngti praktiškomis (akademiniuo diplomu reikalingoms) profesijoms.

3) Nebaigę studijų Lietuvoje arba Vokietijoje turi vienintelę proga baigti humanitarinių mokslų studijas čia, Kanadoje, palengvintomis sąlygomis ir lietuvių kalba.

Lituanistikos skyriun priimami klausytojai visi lietuviai. Baigę gimnazijas arba lankę universitetus gali įstoiti reguliariais arba laisvaisiais klausytojais, o nebaigę — turi progos išklausti įdomius kurso laisvais klausytojais už lais nedidelį mokestį (už vieną kursą semestrinis mokestis — 10 dol.).

Kviečiame kiekvieną lietuvių pasinaudoti šia progaa ir įsi rašyti Universiteto lituanistikos skyriun. Susidarius didesniai skaičiui klausytojų nus-

Šia prasme tik ką praėjęs Latvijos nepriklausomybės šventės minėjimas išryškino tūlus Pabaltijo tautų santykių aspektus, kurie konsoliduojasi Pabaltijo vienybės mintimi. Min. St. Lozoraitis neveltui priminė Romoje vykusiose Latvijos iškilmėse, kad jam teko būti glaudesnio bendradarbiavimo iniciatorium (D. J. Šliupas siūlė federaciją, atsikuriant nepriklausomybei).

PAS POPIEŽIŲ.

Visi diplomatai turėjo specialų pasimatymą su Popiežium, Lietuvą atstovavo ministras S. Girdvainis su sekretorium P. Lozoraičiu.

Atstovai pareiškė Popiežiui apgailestavimą dėl Lenkijos kardinolo Wyszyńskiego suėmimo ir protestą prieš tokį komunistų smurtą.

Popiežius, priėmęs visus atstovus, dar tarėsi su delegacijų šefais. (hlj).

Apylinkės lietuvių išsirinko naują BALFo šalpos Komisiją. Hamburgie vienas lietuvis norėjo pasiūsti i Lietuvą prel. Dr. F. Bartkaus maldaknygę. Vokiečių paštas priėmė, bet po savaitės grąžino, nes rusai, pasiremdami savo, š leistais įstatymais tokių siuntinių neįsileidžia.

Geesthacht. Prieš mėnesį atvyko iš JAV pas pp. Ziečius jū jaunas gimnaitis, buvęs DP Valius Norkūnas.

Luebeck. Visi lietuvių pagerbė Lietuvos Kariuomenės šventės proga savo mirusius ir žuvusius.

Luebeck. Gustas, Endzinas ir Vieraitis vyksta i Hamburgą draugiškoms stalo teniso žaidynėms su viena vokiška komanda.

Pinneberg. 1933. XII. 25 d. emigruos i Kanadą pas žentą Antanavičių Romą p. Kantaus kienė Agota su dviem vaikais. Vyras pasilieka Vokietijoje gydytis. K.V.S.

matoma pakviesti ir svečių profesorių iš JAV-ių.

Dėl įsirašymo ir smulkesnių informacijų prašome kreiptis kasdien nuo 7 iki 10 val. vakaro telef. GR 7128.

Montrealio Universiteto Lituanistikos Sk. Vadovybė.

DAKTARAS

JONAS ULDUKIS

kurią savaitę viešėjo Montrealy. Prieš tai jis lankėsi Anglijoje, kur sutvarkė visus savo dokumentus, kaip gydytojas. Dr. J. Uldukis yra akių, gerklės, nosies ir ausų ligų specialistas. Ligšiol jis dirbo Kanados Vakaruose, bet dabar yra nusistatęs persikelti i Montrealį ir čia jau turįs pakvietimų iš tūlų gydyklų.

Spėjama, kad jeigu Dr. J. Uldukis persikels i Montrealį, tai čia jau bus bent keturi skirtingų specialybių lietuvių gydytojai, kurie galės drauge tu rėti savo polikliniką.

Leščinskienei iš Monarch už išsiuvinėtą gobeleną Edmon tono 75-tos metinės mūgės parodos teisėjai paskyrė premiją. Gobelenas įvertintas 1.500 dol. Jame vaizduojamas žaidimas — slapstymasis Habsburgų rūmuose Austrijoje. Jo nuotrauka buvo atspausdinta laikrašty „Edmonton Journal“.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant redakcinei kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: Hemlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$ 5.00 Canada \$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. Amerika \$ 5.50
Visur kitur \$ 6.00 Other Countries \$ 6.00
Teksto eilutė ct. 0.15 Pajieškų kaina .. \$ 1.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Tvirtai laikykime vėliavas!

Visi gerai žinome, kad iš pavardės dažniausia esti spėjama jos turėtojo tautybė, o pagal tautybę — ir apie žmogaus kultūrą. Tokiu būdu, pavardė asmeniui yra tartum jo asmeninė ar jo giminės vėliava. Pagal tą vėliavą sprendžiama apie jos savininką.

Mes, lietuviai, savo tautybę galime tikrai didžiuotis. Mes galime didžiuotis ir savo kalba, nes ji Europoje yra pripažinta seniausia, ligšiol išlikusia seniausia lytis. Pagal lietuvių kalbą naujasis kalbų mokslas orientuojasi apie kitų kalbų kilmę bei kitimus amžių bėgyje. Lietuvių kalba, kaip ir lietuvių tauta, dabar yra visuotinio stebėjimo centre. Visų šalių garsieji mokslininkai, kalbų žinovai, lietuvių kalbą laiko kaip pagrindinę studijuojant lingvistiką. Kol kas nėra žinoma kita Europoje tauta, kuri būtų už lietuvių tautą senesnė. Lietuviai, mokslininkų teigimu, Nemuno upynė ir aplink jį gretimai gyvenę jau 5 tūkstančiai metų, kai kitos Europos tautos yra atsikrausčiusios ir savo vietas Europoje žymiai vėliau. Taigi, lietuvis gali didžiuotis ne tik savo kalbos gražumu, originalumu, bet ir senumu. Ir todėl lietuviui būti yra likimo duota garbė.

Dabar daugelis mūsų tautiečių yra sąlygų verčiami keisti pilietybę. Ta proga daugelis gauna pasiūlymų, gaunant du kumentus, keisti pavardę. Motyvų visokių išgirstama: girdi mūsų pavardės per ilgą, sunkiai ištariamos ir t. t. Tai yra jokios motyvai. Mums irgi nelengva kitos kalbos mokytis ir susiprasti su nauju kraštu, naujomis gyvenimo sąlygomis, bet, jeigu reikia, jeigu kitos išeities nėra, mes su kantrumu ir mokomės ir taikomės prie naujų sąlygų. Kad pavardės ištartimas sudarytų nenugalimą sunkumą, tai gali kalbėti tikrai jau visai atsilikę ir visiškai negabūs žmonės. Pagaliau, mums nebūna.

Daugelis tokių sulenkintų pavardžių nepriklausomybės laikais buvo atlietuvinintos. Bet ne visos. Ir dabar, tremtyje ar emigracijoje yra lietuvių su sulenkintomis pavardėmis. Taigi, šie tautiečiai sudaro lyg ir išimtį. Gaunant pilietybės dokumentus, viena galima, ir net patartina, padaryti — tai sulenkintas, ar suvokietintas, ar surusintas pavardės atlietuvininti. Bet ne daugiau. Tikrai bus gražu, kad visi lietuviai turės gryną lietuvišką pavardę.

Taigi, tautiečiai, kam likimas lėmė gauti naujus dokumentus, jokių atvejų neišsivadėkime savo pavardžių, kurios yra mūsų kilniosios vėliavos.

Tautiečiai, tvirtai laikykime savo garbės vėliavas!

J. Kardelis.

Ką rašo kiti

URVAI PO LIETUVYBĖS PAGRINDAIS BRAZILIOJE.

Mūsų gyvenimo sąlygose bažnyčia ir mokykla turėtų būti tvirtiausi lietuviybės ramsčiai, nes viena ir antra artimai susijusios su šeimomis ir, po tėvų, užima pirmą vietą, paveikiant ir nuteikiant jaunąją kartą. Mes, S. Paulo lietuviai, turime ir bažnyčių ir mokyklų. Ir iš tikrųjų atrodo, kad sava bažnyčia, savos mokyklos turi taip nuteikti mūsų koloniją, kad lietuviybėje jai klestėtų. Juk lietuviškai, kurie kalba, meldžiasi ir skaito lietuviškai, turi būti veiklūs mūsų organizacijų nariai, gaušius laikraščius bendradarbiai. Trumpai sakant, turint tiek savų įstaigų, galėtų mums nieko netrūkti. Bet tikrovė yra kita ir labai liūdina.

Mūsų organizacijos benarės ir tingios. Mūsų laikraščiuose dirba tik žiupsnelis bendradarbių, o ir tie daugiausia iš senųjų tarpo. Ir jau kuris laikas mūsų kolonijoje nėra jokio didesnio organizuoto darbo. Visas džiaugsmas, jeigu didesnis tautiečių būrys atsilanko į gerai išreklamuotą vakarą ar viešas metines šventes, kur būna meninė programa, o nereikia mokėti už įėjimą. Gi pastaruoju metu ir šios rūšies lietuvių subuvimai pradeda išsigimti.

Paprastai, dėl visų negero-
vių kaltiname greitą lietuvių
ištautėjimą, sumaterialėjimą,
atšalimą savo tautai ir kultūrai.
Bet, kodėl šis procesas
taip sparčiai vyksta ir taip
skaudžiai reiškiasi mūsų koloni-
joje? Tai klausimas, kurį
turėtų aptarti ir mūsų koloni-
jos galvos, nes man atrodo,
kad kaltininkai yra jos pačios.
Tik pažvelkime į mūsų „lie-
tuviškas“ mokyklas ir turėsi-
me susirūpinti, kam jos stovi
ir tą vardą niekina. Tos mo-
kyklos, gal išskyrus Dr. J. Ba-
sanavičiaus (Anastazijaus vi-
loje, kur gyvena mokyti. St.
Kobilūnas), su lietuvišiais tie-
vais, su jaunimu, su šeimomis,
neturi jokių ryšių. V. Beļoje,
tuose puikiuose D. L. K. Vy-
tauto mokyklos rūmuose, kur
seniau, kada ten visada rasda-
vom mokytoja, lietuviai tie-
sioj bangavo, dabar apgyven-
dinti įnamiai pašaliečiai. Nė-
ra mokytojo nė Mokoje. Su
kuo gali pasikalbėti lietuvių
tėvai apie savo vaikų akleji-
mą, kas sutrauks į mokyklos
kiemą gatvėse žaidžiančius
vaikus? — Lietuviai, tuo bū-
du atstumti, nustojo lankytis
šiose įstaigose, o tėvus pase-
ka ir vaikai. Pasamdyti mo-
kytoją ir neleisti jo į mokyk-
lą yra tik mokytojo ir mokyk-

KL BENDRUOMENES REIKALAI

KL B SVIETIMO KOMISIJOS INFORMACIJA Nr. 14.

Komisijos narių papildymas.

Komisijos ir bibliotekų skyriaus vedėjui p. J. Kraliaus-
kui dėl darbo toliau nebe-
ginti Komisijoje pasiūlyti, nau-
ju Komisijos nariu ir bibliotekų
skyriaus vedėju pakviestas
ir sutiko dirbti p. Aug. Kuol-
las, Toronto Liet. Namų bi-
bliotekos ir skaityklos vadov-
vas.

Pradžios mok. skyriaus darbų planas.

Šiame skyriuje dabartinėje
kadencijoje numatyti tokie
darbai:

a) Imtis iniciatyvos atgai-
vinti arba naujai įkurti šes-
dienines mokyklas mažesnėse
KL B apylinkėse. Skyriaus va-
dovas p. V. Matulaitis apsi-
ėmė susisiekti su tokių apy-
linkių valdybomis ir, jei būtų
reikalo, nuvykti į apylinkes.

b) Aplankyti jau veikian-
čias mokyklas susipažinimo ir
informacijų pasikeitimo tikslu,
iš anksto su mokykloms susi-
siekus.

c) Toliau judinti mokyto-
jų atlyginimo klausimą, kad
šiemet, kaip ir pernai, moky-
tojai būtų bent dalinai atly-
ginti.

d) Vasario ir kovo mėnesį
surošti Toronto Kanados Mo-
kytojų Dieną, tikslu duoti pro-
gos mokytojams pasidalinti
mintimis bei plačiau iškelti vi-
suomenėje lietuvininio švieti-
mo reikšmę.

e) Paruošti bent kelis ra-
dijo vaidinimus vaikams. Juos
išrašyti įplokštes ir leisti pa-
naudoti radijo pamokose lie-
tuviškų programų metu.

Bibliotekų skyrius.

Konstatuota, kad bibliotekos
jau yra Toronto ir Montre-
alyje. Hamiltone bibliotekos
steigimo reikala išjudinti
pavesta p. Mikšui. Be to, nu-
tarta įsteigti vieną kilnojama-
ją biblioteką, mažesnės Onta-
rio apygardos apylinkėms.
Tuo reikalu pasiūlyti minė-
tos apylinkėms prisidėti
prie bibliotekos finansavimo.
Taip pat pasiūlyti Winnipeg
apylinkės švietimo vadovui iš-
tirti sąlygas dėl kilnojamosios
bibliotekos steigimo vaka-
rų apygardoms.

Augšt. lietuvininio švietimo skyrius

Sudaryta komisija augšt. li-
tuvininių kursų progra-
moms paruošti. Į komisiją
sutiko įeiti mokytojai: K. Ge-
čas, Iz. Matusevičiūtė, O. Gai-
liūnaitė, kun. dr. Gutauskas,

MERGINOS IR NAŠLĖS

skaitykite šį

PIRSLIO SKELBIMĄ!

Daug jaunų, gražių ir pasiturinčių lietuvių kavalierių yra pasmerkti likti viengungiais todėl, kad neturi progos ir galimybės susirasti sau žmonų, nes likimas juos nubloškė gyventi tose vietose, kur lietuvių nėra, o kitataučiai jį ne-
nori vesti. Rimtas piršlys yra pasirengęs Jums ir Jiems pa-
tarnauti - patarpininkauti. Todėl, panos ir našlės 23—35 me-
tų amžiaus, rašykite piršliui savo trumpą biografiją ir su-
fotografiją, jei yra galima, kad piršlys iš karto galėtų numa-
tyti tinkamesnes poras ir suriši tolimesniam susirašinėji-
mui, siųskite šiuo adresu: Mr. T. BALSYS, Azilda, Ont.
Kanadoj gimusios galite rašyti Anglų ar Prancūzų kalbo-
mis. Piršlys tarpininkavimą atliks labai sąžiningai. Paslap-
tis garantuota, laišškai ir fotografijos bus sugrąžinta. Sku-
bėkite!

Jūsų Piršlys.

los išniekinimas, yra tos bran-
giosios mūsų kultūros įstaigos
griovimas!
Grįžkime prie bažnyčios.
Prie tautiškai kultūrinių įstai-
gų priskyria ir ją. Juk len-
kai per katalikų bažnyčią su-
lenkino pusę Lietuvos. Mums
tokios pastangos svetimos, bet
svetur mūsų bažnyčios mums
turi būti ir mūsų tautinės mo-
kyklos, kur ne tik senieji at-
karkina rožančių, bet kur bent
melstis lietuviškai turi būt iš-
mokomi ir lietuvių vaikai.
Juk kada buvo dedamos auk-
kos, kada buvo statoma mūsų
bažnyčia V. Zelinoje, ir mes
tikėjome, kad ji bus mūsų ko-
olnijos, mūsų tautinės para-
pijos bažnyčia. Bet per kelio-
liką kun. P. Ragažinsko klebo-
navimo metų, ji sunyko. Žlu-
go ir lietuviškos parapijos idė-
ja. Čia lietuviai netik įrašo-
mi ir išrašomi nelietuviškai, (Žinios).

dail. T. Valius ir muz. V. Ve-
rikaitis.

KL B švietimo Komisija.

Dehliečiai pirmieji.

Sąryšyje su Š. Fondo skeib-
tuojų spalų mėnesio vajum
Vokietijos lietuviškų mokyk-
lų reikalams, pirmieji atsiliepė
Delhi lietuviai, atsiųsdami 40
dol. auką. Tai neskaitlingų
tabako ūkininkų nuoširdumas
ir lietuviškų švietimo reikalų
supratimas.

Dehliečiai lietuviai, užbaigę
tabako darbus, yra pasiry-
žę dar labiau įsitraukti į šal-
pos organizavimą. Neabejo-
jame, ka jie savo pasiryžimą
ištesės ir išlaikys ne tik jiems
pavestą lietuvišką mokyklą,
bet parems ir kitokių būdų sa-
vo brolius, patekusius į skur-
dą.

Ačiū Dehli apylinkės lietu-
viams ir jų energingam Šalpos
Fondo Komitetui.

Ta pačia proga dėkojame
torontiečiams p. St. Čepui už 10
dol. auką šalpos reikalams.

K. L. B. Šalpos Fondo C. Komitetas.

Padėkos laišškai pasipylė.

K. L. B. Šalpos Fondo Vo-
kietijon pasiūstasis cukrus
jau pasiekė tikslą. Pastaruo-
ju metu į Centro Komitetą
ateina daugybė padėkos laiškų.
Ypatinga padėka skiria-
ma aukotojams: „Sunku įsi-
vaizduoti, koks likimas ištik-
tų tos, kurie dėl silpnos svei-
katos, ar senatvės yra likę Vo-
kietijoje, jei ne Jūs“ — rašo
J. Dūda iš Britų zonos. „Lai
Augščiausias Jums visiems at-
lygina...“ — sužadinta de-
koja Gurvicienė iš Hanau. „Jū-
sų dovana buvo priimta su di-
deliu džiaugsmu ir dėkingu-
mu...“ Drįstume reikšti vil-
tį, kad ir ateityje nebūsime už
miršti“ — Dillingeno lietuvių
vardu kalba J. Sirvinskaitė. Ir
Ir taip kiekvienas laiškas pil-
nas padėkos, džiaugsmo ir nu-
siskundimų. Yra laišku, pa-
sirašytų net kelesdešimties
tautiečių.

Taigi kanadiečių lietuvių
aukos nors laikinai nušluostė
ne vieno mūsų tautiečio ašarą.
Tikimės, kad ir mūsų nusis-
tas rūbas, ar kita gerybė, ku-
rių rinkimas šiuo metu vyksta,
jiems suteiks daug džiaugsmo.

Šalpos Fondo C. Komitetas,
dėkodamas visuomenei už jos
duosnią ranką, ragina ir atei-
ty nepamiršti savo užjūrio
brolių.

K. L. B. Šalpos Fondo C. Komitetas.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

Visos žinios imtos iš sovietinio oficiozo — „Tiesos“.

SOVIETAI BANDO GELBĖTI SUBANKRUTAVUSĮ TARYBINĮ ŽEMĖS ŪKĮ.

Faktas, kad Malenkovas Ru-
sijos soviete iškėlė žemės ūkio
klausimą ir atvirai prisipažino,
kad komunistų vedamas prie-
vartinis kolchozinimas ir va-
dinamas „priešakinis agrotech-
nikos“ komunistinio ūkio Ru-
sijoje ir jos pavergtose valsty-
bėse yra priėjęs liepto galą, pa-
rodė visą sovietinės valdymo
sistemos bankrotą. Ir štai,
kad kaip nors išsikaparnojus
iš to bankroto; sovietinė val-
džia griebėsi visokių priemo-
nių ligi nusizeminimo ūkinin-
kui imtinai. Dėl to keliamos
prievara nusavinamų produk-
tų kainos. Bet..., žinoma, iš
to nieko neišeis, nes vergai
niekada nesugebės tinkamai
pastatyti žemės ūkio ir bank-
rotas eis gilyn. O kad bank-
rotas bausis, štai pati Vilniaus
„Tiesa“ spalio 3 d. Nr. 834
(3217) rašo:

„Tačiau, reikia pasakyti,
jog, kai kuriuose rajonuose gy-
venama nusiramino nuotai-
komis. Štai, pavyzdžiui, Klai-
pėdos, Panemunės, Radviliš-
kio ir eilėje kitų rajonų, mėsos
produktų paruošos paliktos
savieigai ir todėl vykdo-
mos blogai. Panaši padėtis
yra su su grūdinių kultūrų pa-
ruošų vykdymu Tauragės,
Klaipėdos, Sedos ir eilėje ki-
tų rajonų. Minėtų rajonų vyk-
domieji komitetai visiškai pa-
miršo šį itin svarbų klausimą.
Grūdinių kultūrų paruošų pla-

nas čia įvykdytas vos keliais
procentais. Daugelyje rajonų
kaip Vievio, Smėlių, Nemen-
činės, blogai vykdomas bulvių
kasimas, o tuo pačiu ir jų pa-
ruošos.
Respublikoje yra rajonų,
kurie nors ir turi galimybes
vykdyti valstybines pienų pa-
ruošas, tačiau jų nevykdo, o
praktikuoja žalingą kolūkiams
būdą — ūkinio sviesto gamy-
bą. Tokia padėtis yra eilėje
Kybartų rajono kolūkių. „Si-
lupės“ kolūkis, gamindamas
ūkišką sviestą, šiais metais ne-
teko apie 2 tonas pieno. Ūki-
ko sviesto gamyba reikalauja
sunaudoti žymiai daugiau pie-
no ir kolūkiams šis būdas yra
nuostolingas. Šio kolūkio pir-
mininkas drg. Lagauskas ir fer-
mos vedėjas neužtikrino tei-
singos karvių priežiūros ir pie-
no ūkio tvarkymo. Augštai
produktvyvis karvės neatkiri-
tos nuo bendros bandos, ne-
organizuotas papildomas jų šė-
rimas ganykloje. Pienas fer-
moje košiamas per nešvarius
koštuvą, pilamas į nešvarius
indus. Dėl to kolūkiui šiais
metais grąžinta iš punkto apie
800 litrų surūgusio pieno.

Pieno iššvaistymas, neatli-
kus privalomųjų pristatymų
valstybei nustatytais termi-
nais, yra tiesioginis žemės
ūkio artelės įstojus pažeidimas“.

Betgi, bankrotas neabejoti-

na. Bet kas už tai atsakys?

WINNIPEG

WINNIPEGO „TRIBUNE“ SENSACIJA APIE „LĖKSTES“.

Winnipeg „Tribune“ tik
lapkričio 17 d. nr. paskelbė
sensaciją, kuri, pasirodo, An-
glijoje jau nuo pereinamųjų
metų rugėjo mėnesio kėlė nemažą
susirūpinimą, tik buvo slepia-
ma. Tai sensacija apie britų
karinio lėktuvo „Vampire“
jet su lakūnu karininku Ed-
ward Small dingimą.

Aviacijos karininkas Ed-
ward Small, savo laiku treni-
ravęsis Kanadoje, tą minėtą
rugsėjo dieną Anglijoje pasi-
kėlė į dausas ir dingo be ži-
nios. Pakilęs ir orą jis padarė
tris pranešimus per savo ra-
dijo siųstuvą. Pirmas praneši-
mas gautas per pusantros mi-
nutės jam pasikėlus, kai jis
pranešė skrisdąs į 10.000 pėdų
auštį. Antras pranešimas
aviacijos bazėje buvo gautas
po 33 minučių, pranešant apie
skridimo planą. Trečias pra-
nešimas buvo gautas 65 minu-
tės praslinkus po pasikėlimo,
bet tai buvo pranešimas, kurs
visą bazę sukėlė į kojas. Per
radio priimtą staiga gaus
trašantis šauksmas gel-
bėti ir bandymas nurodyti lėk-
tuvo poziciją. Galima buvo
suprasti, kad lakūnas randasi
kažkur viduryje Anglijos, bet
tuo pačiu momentu pasigirdo
trumpas išgaščio kupinas rik-
mas ir viskas staiga nutilo.

Išsiųsti lėktuvai nieko dau-
sose nerado ir per ilgą sava-
itę po visą Angliją daryti įieš-
kojimai nedavė mažiausio
ženklų. Nebuvo rasta ne tik
nukritusio lėktuvo, bet net ma-
žiausios to lėktuvo skeveldros
ar gabalėlio. Vienos mažos
vietovės gyventojai matė tą
lėktuvą skrendant maždaug
12.000 pėdų augštumoje ir
įskrendantį į debesį, iš kurio
niekas nebeatė išskrendant...

Po ištisų metų įieškojimo ir
tyrimo liko trys prielaidos:
viena, kad lakūnas Small
galėjo patekti į smarkią oro
simą.

Kas pats užėis į redakciją
kortelių pasiimti, galės išgulti
Metams, „Nepriklausomos Lie-
tuvos“ leidykla išleidižia svei-
kinimų korteles su Kalėdų
šventėmis ir Naujaisiais Me-
tais, vienoje kortelėje, kurios
formatas yra maždaug 3 coliai
augščio ir 4,5 colių pločio, ge-
rame baltame popiere.

Kaina su persiuntimu paš-
tu:
Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Už 1 dolerį — 30 kortelių,
už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Svarbus ministerio R. Liepiņš pasisakymas

LATVIAMS 35 M. NEPRIKLAUSOMYBĖS SUKAKTĮ MININT

Lapkričio 18 d. visame laisvame pasaulyje esą latviai minėjo Latvijos Nepriklausomybės 35 metų sukaktį. Ta proga jiems geriausias sėkmės palinkėjimų mūsū tautiečiai ir laisvinimo veiksniai. ELTA, norėdama supažindinti su latvių laisvinimo organizacija, jų veiksniais ir veikla, kreipėsi tuo reikalu į latvių min. R. Liepiņš, kuris vadovauja Vyriausiojo Latvių Laisvės Komiteto Centro Europoje užsienio reikalų tarnybai, atstovauja Latvių valstybei prie federalinės vokiečių vyriausybės Bonnoje ir yra Latvių Raud. Kryžiaus direktorius. Min. R. Liepiņš yra buvęs latvių finansų ministru, Rygos vyr. burmistras ir ilgą metų eilę Latvijos pasiuntiniu Lietuvoje, Estijoje ir Sov. Sąjungoje.

— Kaip yra susiorganizuotos Latvijos Išlaisvinti Komitetas, kokie jo santykiai su diplomatais ir kt. veiksniais?

— Šiuo metu laisvajame pasaulyje esą latviai rūpinasi sukurti globalinę politinę latvių organizaciją, kuri organizuotai rūpintųsi krašto išlaisvinimu ir koordinuotų visų laisvinamųjų veiksmų darbą. Šiuo metu Europoje veikia Vyr. Išlaisvinimo Komiteto Centras, kuris ją visą ir apima. Kituose žemynuose veikia kontinentinės atstovybės: Amerikoje, Kanadoje, Australijoje ir kitur, kurios čia yra centrinės latvių organizacijos. Dabar rūpinamasi visas jas apjungti į globalinę organizaciją. Šiuo metu tuo reikalu vyksta pasitarimai. Kyla klausimas, kur tokios globalinės organizacijos turėtų būti centras. Esama dviejų projektų: vienu norima toki centrą įkurti JAV-se, nes ten yra didžiausias latvių emigrantų skaičius (apie 50.000 senųjų ir apie 40.000 naujųjų), antru — Europoje, nes tokia organizacija, kaip

kovos organizacija, turinti būti arčiau tikrojo fronto, juo labiau, kad europinė politika ateityje bus vykdoma ir lemia ma pirmoje eilėje Europos žemyne. Reikia tikėtis, kad šiuo reikalu bus taip pat susitarta. Tada greičiausiai latvių laisvinamieji veiksniai turės dvi delegatūras: vieną — Vakarų hemisferoje, o antrą — Europoje. Laisvinimo darbui praktinį modus vivendi nebus sunku surasti.

Vyr. Latvijos Išlaisvinimo Komiteto Centras Europoje palaiko tarpinius santykius su latvių diplomatinio ir konsulinio korpo nariais užsienyje, ypač su min. Zariniu Londone, kuris iš paskutinės latvių nacionalinės vyriausybės yra gavęs specialius įgaliojimus tam atvejui, jei latvių nacionalinė vyriausybė negalėtų atlikti savo funkcijų. Toks atvejis įvyko 1940 m., Sovietams okupavus Latviją, — ir nuo to momento jis išgaliojo. Nesenai ministeris Zarinš, pasiremdamas tam tikslui turimais specialiais įgaliojimais, įsteigė Latvijos diplomatinę atstovybę Madride, kur Mr. R. Kampus, anksčiau dirbęs Latvijos pasiuntinybėje Londone, dabar ten eina charge d'affaires pareigas. Latviai įsteigė savo atstovybę, be to, Australijoje ir Kanadoje. Bendradarbiavimas užsienio politikoje vyksta tvarkingai ir sklandžiai. Reikalingas kontaktas palaikomas ir su Maseno vadovaujamu Latvijos Laisvės Komitetu JAV-se, kuris, veikdamas Free Europe rūmuose, turi daugiau specialių uždavinių. Abu komitetai kovoje dėl Latvijos išlaisvinimo vienas kitą papildė ir paremia.

— Kaip vyksta bendradarbiavimas su Baltų Taryba?

— Baltų Taryba kitais metais galės minėti 10 metų sukaktį. Šios rūšies bendradar-

biavimui pagrindai buvo padėti 1934 m. Zenevoje sudaryta Pabaltijo valstybių sutartimi, kuri bendradarbiavimą pagilinti ir sustiprinti buvo numatoma kviesti periodines konferencijas ne tik tarp trijų Pabaltijo valstybių užsienio reikalų ministerių, bet ir tarp kitų veiksmų. Šia sutartimi grindžiamas ir politinių veiksmų bendradarbiavimas laisvajame pasaulyje. Bendradarbiavimą pertraukė rusų ir vėliau iš dalies vokiečių okupacija, bet su laiku jis buvo mėginamas vėl atstatyti. 1944 m. sausio ir kovo mėn. Rygoje buvo sukvietus baltų pogrindžio organizacijų politinių atstovų dvi konferencijos. Per paskutinę iš jų buvo nuspręsta ateityje stengtis sudaryti Baltijos valstybių konfederaciją. Bet užėjus bolševikams, šis kontaktas buvo nutrauktas ir vėliau buvo atgaivintas Vak. Vokietijoje. Tarp latvių ir lietuvių šis kontaktas buvo užmegztas išsisk su VLIKu, tuomet įsikūrusiu Wurzburgėje. Kiek vėliau į bendrą darbą įsijungė ir estai, kurių svarbiausieji laisvinimo veiksniai yra iskurę Švedijoje, nes ten ypač daug susispietę estų tremtinių. Taip ilgainiui bendradarbiavimas Baltų Federacijos rūmuose vėl įėjo į visai normalias vėžes. Darbas buvo sustiprintas 1947 m. pirmuoju statutu. Taryba sudaro pati Baltų Taryba ir Baltų Biuras, kuris atlieka vykdomąsias funkcijas. Reikia visai objektyviai pripažinti, — sako min. R. Liepiņš, — kad mūsų bendros pastangos ir bendra kova nepriklausomybės Baltijos valstybėse atstatyti įgavo daug daugiau svorio, kai dirbama bendrai. Tai konstatuoja ir patys užsieniečiai, dažnai mus statydami net pavyzdžiu.

— Kaip šis bendradarbiavimas turėtų reikštis ateityje, Pabaltijo valstybes išlaisvinus?

— Be pastangų pavergtoms mūsų tėvynėms išlaisvinti, tai turėtų būti vienas iš svarbiausių uždavinių. Tam ir dirbama. Baltų Taryba prieš metus laiko paprašė visų trijų kraštų Laisvės Komitetus, vokiečius prie Laisvosios Europos, kaip turinčius tam priemonių ir specialistų, šias problemas studijuoti toliau ir paruošti reikalingus projektus. Tai yra problema, reikalinga didelio pasiruošimo ir labai apdairių studijų. Tačiau mes nesustostime psiaukelyje ir atsidėję dirbsime toliau. Mūsų koncepcija — kad mes, siekdami savo paskutinio tikslo, galėtume įsijungti į integruotą Europą ne kaip atskiros tautos, bet kaip lygios valstybės. Jei pavyks Europos integraciją įvykdyti anksčiau, kol pavergtieji kraštai bus išlaisvinti, tada mažesnės problemos atkris savaime. Bet jei tai įvykdyti nepavyktų, tada tektų realizuoti baltų federaciją, konfederaciją arba uniiją — iš anksto formą tam nustatyti būtų sunkiau: mūsų vieta yra integruotoje Europoje taip kaip lygių su Vakarais valstybių. Pastaruoju laiku iš tam tikrų sferų buvo mesta mintis, kad, norint išvengti sunkumų išvedant ateityje sienas, reiktų valstybes už geležinės uždangos visai panaikinti ir jų tautas priimti į integruotą Europą bendruomenę. Tačiau tokia koncepcija mums nepriimtina, nes ten būtume laikomi piliečiais tik antros ar trečios kategorijos.

— Kokie santykiai su Bonnos vyriausybe?

— Federalinė Vak. Vokietijos vyriausybė Bonnoje laikosi pažiūros, kad Pabaltijo valstybės tėra tik laikinai karščiškai okupuotos ir kad kaip to kios tarptautine teisine prasme jos ir toliau egzistuoja. Bet kadangi IVokietijos federalinė

resj publika dar neturi pilno suverenumo, tai ji negali santykių su Baltijos valstybėmis plėsti. Santykiai yra su Bonna geri.

Gyventojų nusistatymas į pabėgėlius iš Pabaltijo valstybių yra palankesnis nei į kitus pabėgėlius. Šis skirtumas elgsenoje ypač išryškėja tarp vokiečių įstaigų ir buv. UNRROS arba IRO. Kada pabėgėlių masė, stengdamasi ištrūkti nuo bolševikų pavojaus, iš Pabaltijo valstybių pasuko į Vakarą, niekas jų neklausė, nei kokie jų plaučiai, nei kokie kiti organai, ar jie darbingi, ar ne ar įsileistini kaip emigrantai, ar palikinti vietoje, kaip, deja, vėliau pasirodė kitur. Tai yra didelis skirtumas: nepaisant senumo, sveikatos ar giminytės — visiems buvo stengiamasi padėti, kad galėtų ištrūkti nuo bolševikų, visiems buvo suteikta Vokietijoje politinė priegloba. Nėra žinoma jokie atsitikimo, kur vokiečių įstaigos būtų grąžinusios bolševikams nors vieną latvių. Socialinė parama esantieji Vak. Vokietijoje naudojami visi, nepaisant, ar jis būtų vokiečių kiliu, ar ne vokiečių, nors socialiniams reikalams skiriamos sumos nepaprastai Vokietijos biudžetą apseunkina. Nė vienoje valstybėje vyriausybė, nebent išskyrus Švediją, tiek nepadaeda pabėgėliams, kaip Vokietijoje.

— Koks latvių įnašas į Kersteno komisijos darbus?

— Išsisk tenka pažymėti, kad JAV kongreso nutarimu praversti Pabaltijo valstybių okupacijos tyrinėjimus visiškai sutiko su dideliu pasitenkinimu. Ji tenka tik pasveikinti. Mes esame įsitikinę, kad objektyvus tyrimas, kaip rusai įvykdė agresiją prieš Baltijos valstybes ir jas sovietina, išeis į naudą ne tik mums, bet ir visam pasauliui. Tardymas

atskleis, kokių velniškų metodų bolševikai griebėsi Pabaltijo valstybėms pavergti. Tų pačių metodų jie imasi savo agresijai plėsti ir kitur. Liudinių parodymai, daiktinė įrodymo medžiaga ir kt. eina didelėmis kiekiais, nušviesdama rusų politiką Baltijos valstybėse ir baltų tautos. Mes turime raud. armijos gen. štabo 1939 m. vasario mėn. originalinį žemėlapi, kuriame Baltijos valstybės jau tada atžymėtos kaip sovietinės respublikos. Tai yra akivaizdus įrodymas, kad Maskva savo agresinius planus prieš Baltijos valstybes buvo sudariusi jau seniai dar prieš prasidedant karui. Vėliau Baltijos valstybės prievarta primesti vad. pagalbos paktai, karinių bazių įsteigimas ir tolimesni įvykiai tėra tik etapai šią agresiją bevykdant.

— Kokios paskutinės žinios iš pavergtos tėvynės?

— Turimais duomenimis, apie 10 proc. visos gyventojų masės yra deportuoti arba sunaikinti. Prieš kiek laiko Skandinavijos spauda, pasiremdamas suomių šaltiniais, pranešė apie naujas latvių žvejų deportacijas į Kaspijos pajūrį ir į Sibirą. Kokia šių deportacijų apimtis, tuo tarpu tikslų žinių dar neturima. Šį kartą buvo paliesti latviai. Prieš metus buvo turima žinių, kad bolševikai deportuoja iš estų sąlystų žvejus į Tol. Rytus. Svarbiausias tokių deportacijų pagrindas — hermetiškai šiuos kraštus uždaryti nuo Vakarų, kiek galint daugiau sunaikinti jų autochtonų gyventojų ir juos pakeisti komunistais. Norėdami savo tikrąjį veidą paslėpti bent prieš užsienį, bolševikai šias deportacijas stengiasi pavaizduoti kaip „savanorių pasisiūlymą prisidėti prie socialistinės kūrybos“.

Gyvenimo lygmuo yra labai Nukelta į 5-tą puslapį.

Juodoji ranka

RICHARD SORGE.

9.

Wenneckeris pramatė, kad japonų laivynas, puls Sumatros ir Borneo salas (abi salos yra svarbūs naftos šaltiniai). Sorge jo nuomonei pilnai pritarė. Po keturių mėnesių Wenneckerio spėjimas pasiteisino faktais.

Rugpjūčio mėnesio gale Sorge pasiuntė Maskvai tokį pranešimą: „Mobilizacijai pasibaigus, apie 30 divizijų buvo sukoncentruota Mandžiūrijoje. 30 divizijų sudaro trečdalis visų naujai sumobilizuotų pajėgų. Jos atvyko į paskyrimo vietą rugpjūčio mėnesiui įpusėjus, vadinasi, per vėlai, kad galėtų pradėti karą su Rusija prieš šios žiemos pradžią. Japonija nesirengia kariauti su Rusija, bet bandys išstumti anglius ir amerikiečius iš jų užimtų pozicijų pietuose“.

Kai Sorge įsitikino, kad japonai nesirengia pulti Rusijos, jis nenuilstamai pradėjo tuo ir Maskvą įtikinti. Rugšėjo mėnesį jis pranešė, kad japonų laivynas jau yra užbaigęs visus pasiruošimus, bet, kadangi armija dar nebuvo galutinai pasirėngusi, karą paskelbimas yra atidedamas ir kunigaikštis Konoye bandys pasūlyti Jungtinėms Amerikos Valstybėms taikos derybas, kad užmaskuotų japonų invazijos kryptį.

Spalio mėnesio 15 dieną Sorge triumfuodamas pranešė Maskvai: „Japonija galutinai yra nusistačiusi pulti pietuose. Savietų Sąjungai grėses pavojus yra praėjęs“. Jo slaptoji misija tuo ir pasibaigė.

Kremlius, gavęs šį pranešimą, žaibo greitumu išleido įsakymus: „Sibire esančius kariuomenės dalinius kuo skubiausiai permesi į vakarų frontus ir Maskvą į pagalbą“. Gruodžio mėnesio 6 dieną (vieną dieną prieš Pearl Harbor puolimą), nacių patruliams pavyko įsibrauti į komunistų Mėk. Iki Raudonosios Aikštės jiems beliko vos 7 mylios. Hitleris triumfavo. Maskvą užėmęs, jis planavo sunaikinti Rusiją dar žiauresios žiemos pradžioje. Jo džiaugsmas tačiau neilgai tetruko. Gruodžio mėnesio 6 dieną, vokiečių kariuomenė buvo pasiekusi savo zenitą II-jo Pasaulinio Karo eigoje. Jų šansai karą laimėti buvo šių kelių dienų būvyje didžiausi. Gruodžio mėnesio 8-tą Maskvos įgula, sustiprinta šviežiomis Sibiro divizijomis, jau kontraatakuoja vokiečius ir atmuša juos nuo Maskvos vartų.

Pasiuntęs spalio mėnesio 15-sios dienos pranešimą, Sorge pajuto, kad jis yra savo užsibrėžtą tikslą pasiekęs. 23 savo gyvenimo metus jis buvo pašventęs revoliucijos idėjoms įgyvendinti, kiekviename žingsnyje rizikuodamas savo gyvybe. Jau susilaukęs 49 metus amžiaus, jis panorą grįžti Maskvon pasigerėti savo darbo vaisiais. Jo motina, kurią jis labai mylėjo, gyveno Rusijoje. Sovietų vyriausybė buvo padovanojusi jam puikius namus, kurie pritrško jo generolo iaipsniui ir socialinei padėčiai. Užsėdęs dar kartą ant motociklo, jis nudūmė pas Klauseną į transliacijų palėpę. Pasiėmęs Vokietijos Statistinių Duomenų Metraštį, jis siūtuoja pranešimą, reikalaujamas atšaukti jį Maskvon. Bet tas pranešimas niekada nebuvo pasiųstas. Klauseniui pavyko Sörgę perkalbėti ir įtikinti, kad Japonijoje jiems dar buvo pakan-kamai darbo.

Tačiau nei Sorge, nei jo padėjėjai nenujautė, kad japo-

nų policijai po 8-nių nevaisingų įieškojimo metų buvo pasisekė surasti pažeidžiamą šnipų tinklą vietą.

Prieš kelis mėnesius į policijos rankas buvo pakliuvęs japonas komunistas Ito Ritsu, kuriam Maskva buvo pavedusi atgaivinti sugniuždytą, nelegalią komunistų partiją Japonijoje. Ritsu įieškodamas pagalbininkų, kreipėsi į nebejauną Tokio mieste gyvenančią siuvėją, kuri prieš partijos uždraudimą, buvo aktyvi jos norė. Jos vardas buvo Kitabayashi Tome.

Pastaroji tačiau griežtai atsisakė jam padėti, pareikšdama, kad ji esanti išsidėjusi komunizmo ir dabar esanti karšta Krikščionių Moterų Blaivybės Draugijos ir Septintos Dienos Adventistų religijos pasekėja ir narė. Nežiūrint viso to, ši siuvėja, teikdavo informacijas Sörges agentui Miyagi. Laikydamosi svarbiausio Sörgės veiklos principo, būtent, vengti ryšių su vietiniais japonų komunistais, ji to fakto neįsėdė Ito Ritsu.

Ito Ritsuo tardymo protokole, labai „mandagiai“ yra pažymėta, kad jis buvo griežtai tartytas. Jis prisipažino ir atsisėdėjo komunizmo. Jo atsisakymas buvo visgi labai neuoširdus, kadangi šiandien jis yra vienas iš didžiausių japonų komunistų partijos vadų. Gelbėdamas savo kailį, jis ne tik prisipažino, bet iš keršto ir gal būt tikėdamasis, kad policija jį greičiau paleis, išdavė dar kelis kitus asmenis, kurie buvo komunistai. Viena iš jo aukų buvo ir siuvėja.

Kai policija ją suėmė ir pradėjo tardyti, ji tuoj prisipažino ir įdavė Miyagi. Spalio 10 dieną Miyagi butas buvo policijos apsuptas. Susijaudinęs Miyagi padarė stambią klaidą bandydamas nusižudyti. Nepasisekęs jo savižudybės bandymas įtikino policiją, kad Miyagi buvo padaręs daug didesnį nusikaltimą, kaip ji iš pradžių manė. Miyagi buvo suimtas ir tardymo metu išdavė draugus. Panaudodama jo namus kaip spąstus, policija slapta sekė. Spalio 14 dieną policija labai nustebo, kai prie Miyagi namų durų prisitartinio neoficialusis japonų ministerių kabineto patarėjas Hozumi Ozaki. Kai jis paspaudė durų skambutį, policija jį čia pat suėmė.

Sorge nieko nežinojo apie šiuos įvykius. Tačiau jis pradėjo nerimauti, kai Ozaki ir Miyagi neatėjo į sekandios dienos posėdį. Jis pasitarė su Klausenu ir abu vyrai nutarė kiek palaukti, kad galėtų geriau susigaudyti susidarancioji situacijoj. Ilgai jiems laukti ir neteko. Spalio 17 dieną Klausenas pastebėjo specialios policijos divizijos valdininką beslėpinęjantį netoliese jo namų. Argi tai buvo supuolimas? Klausenas instinktyviai norėjo sudeginti visą kompromituojančią medžiagą ir užkarti radijo priimtuvą bei siustuvą so-de, bet pagalvojęs nutarė dar kiek palaukti. Mažai temiego jo tą naktį. Kitą rytą dar saulei nepatekėjus, japonų policija apsupo jo namus ir areštavo jį lovoje. Sorge ir Voukelitchas buvo tuo pačiu metu suimti.

Nei japonų visuomenė, nei spauda nieko apie šią milžinišką šnipinėjimo aferą nesužinojo. Vokiečių ambasada tačiau buvo tuoj pat painformuota. Ambasadorius Ottas raudo ir dūko iš pykčio, kai japonų policija jam pranešė, kad jo spaudos attache ir geras draugas Richardas Sorge buvo suimtas ir įtariamas kaip komunistų šnipas. Jis griežtai pareiškė, negalįs tikėti tokiu dalyku, vildamasis, kad japonų policija, pagarsėjusi savo kvailystėmis, ir vėl bus apsirikiusi. Jis tuoj ėmėsi žygių Sörgę išlaisvinti. Bet šį kartą japonai pasirodė atkaklūs. Jie tvirtino, kad jiems pavyko atidengti didžiausią šnipų organizaciją visoje Japonijos istorijoje. Nemaloni buvo Ottui ta mintis. Jei pasirodytų, kad policija yra

teisi savo tvirtinimuose ir Sorge, tasai nuoširdus ir karštas nacių, tikrai yra komunistų šnipas, tai kokioje šviesoje jis, vokiečių ambasadorius, pasirodytų?

Bandydamas išsigelbėti iš susidariusios situacijos, Ottas pasiuntė Berlynui trumpą pranešimą apie Sörges suėmimą. Pranešimas buvo taip sureduguotas, kad atrodytų, jog jo santykiai su Sorge buvo labai nežymūs. Laimei, Berlynas neįsigilino į šį reikalą. Po Naujų Metų vienas vokiečių kontraspionazo agentas Charone, išgirdęs iš Tokio šaltinių apie šią aferą, painformavo Berlyną. Nuo Sörgės suėmimo jau buvo trys pilni mėnesiai praėję, kai vokiečiai staiga sukruto ir užsienio reikalų ministeris von Ribbentropas pasiuntė Ottui griežtą notą, reikalaujamas daugiau žinių. Gestapas griebėsi įieškoti Sörgės bylos archyvuose. Gestape dirbęs Sovietų agentas nebuvo perspėtas ir nebegalėjo paslėpti Sörgės bylos. Gestapas, pamatęs tikrąją Sörgės bylą, griebėsi už galvos. Deja, tai įvyko net aštuonerius metus pavėluotai.

Ottas buvo atleistas iš pareigų. Jo diplomatinė karjera buvo baigta. Jis negalėjo grįžti Vokietijon, kadangi britai buvo užblokavę visus kelius. Jam buvo įsakyta persikelti į Peipingą ir ten laukti karo galo. Po karo jis grįžo į Vatterlandą, išėjęs į pensiją, dar ir dabar tebegyvena.

Sorge ir jo padėjėjai buvo pavieniai ir slaptai tardomi. Japonai pravedė bylą labai objektyviai. 1942 m. gegužės mėnesį japonų visuomenė buvo trumpai apie šią bylą painformuota. Sekančiais metais, rugšėjo mėnesį, Tokio Vyriausias Karo tribunolas sprendė bylą. Iš 33 vyrų ir 2-jų moterų — Anna Klausen ir siuvėja Kitabayashi Tome, 17 buvo pripažinti kaltais. Moterys gavo 3-jų ir 5-rių metų kalėjimo bausmes. Aliantams užėmus Japoniją, jos abi buvo paleistos. Miyagi, kuris prieš aštuonerius metus buvo apleidęs Kalforniją, kaip jis manė „vienam mėnesiui“, mirė bylos eigos metu. Voukelitchas ir Klausenas buvo nuteisti kalėti iki gyvos galvos. Prancūzas foto mėgėjas mirė savo kameroje 1945 metais, o vokiečių radijo technikas buvo Alijantų paleistas iš Akita kalėjimo 1945 metais spalio 9 dieną. Dabartinė jo gyvenamoji vieta yra nežinoma.

Richardas Sorge ir Ozaki Hozumi buvo nuteisti mirties bausme. Neoficialusis ministerių kabineto patarėjas nujautė, kad jo veiksmų gale bus mirtis. Patekęs šio fakto akivaizdon, jis pajuto ypatingą meilę savo šeimai, kurią jis ir anksčiau labai mylėjo. Iš kalėjimo jis parašė savo žmonai aibes meilės laišku. Po karo jie buvo surinkti ir atspausdinti knygos pavidale. Ši knyga, pavadinta „Meilė buvo kaip krintanti žvaigždė“, nepaprastai išpopuliarėjo ir yra vienas iš daugiausiai perkamų veikalų.

Kada visi Sörgės padėjėjai prisipažino, jis taip pat pasėkė jų pavyzdžiu.

1943 m. lapkričio 7 dieną mirties bausmės įvykdytos. Jie buvo pakarti. Ozaki mirė pirmas. Vos tik budelis spėjo ištraukti Ozaki kūną iš kilpos, kai kalėjimo viršininkas paskutinį kartą aplankė Sorge. Stovėdamas prieš nutestąjį, jis atliko visus formalumus, paklausdamas Sörgės pavardės ir amžiaus. Po to jis priminė Sörgę, kad mirtų ramiai ir drąsiai. Baigdamas jis pasiteiravo jo paskutinio pagedavimo. Sorge trumpai atsakė: „Leiskite man padėkoti už jūsų gerumą“. Po tų žodžių Sörgės gyvenimo uždanga nusileido.

Toks buvo galas daktaro Richardo Sörgės, vokiečių komunisto, filosofijos daktaro, angliakasio, meno kritiko, generolo leitenanto ir su nepaprastu pasisekimu veikusio Sovietų šnipio.

Galas.

WINSTON LEONARD SPENCER CHURCHILL

1953 METŲ LITERATŪROS NOBELIO PREMIJOS LAUREATAS.

RAŠO DR. G. I. ZIDONYTĖ.

Šių metų Literatūros Nobelio premijos paskyrimas yra ne mažai staigmena literatūriniam pasauliui. Britų valstybės vyras Sir Winston Churchill yra gerai visiems žinomas kaip drąsus karys, gabus ir atkaklus po litikas, temperamentingas kalbėtojas, istorikas, biografas, pagaliau tapytojas, sportininkas, visokių gyvenimo gėrybių mėgėjas, tačiau mažiausia apie jį buvo kalbama kaip apie literatą, nors jo raštai sudaro apie 50 tomų, kurių daugelis po 500—1000 puslapių.

Winston L. S. Churchill, tie sioginis I-ojo Marlborough kunigaikščio anis, gimė 1874 metais, lapkričio 30 d., jo prosenėliui karalienės Onos dovanoje Blenheimio pilyje. Jo tėvas buvo Anglijos Finansų ministeris, o motina — amerikietė, „New York Times“ leidėjo dukterė. Iš mažens Winston Churchill neparodė jokio pranašumo. Buvo mažo ūgio, silpnos sveikatos, rudaplaukis, šla kuotu veidu, truputį šveplas. Mokykloje nerodė jokių gabumų. Nors jau tuomet jis pasižymėjo kunigaikščių ainiui derančių išdidumu, tačiau niekas jame tuo tarpu negalėjo įžiūrėti būsimos geležinės valios Britų Imperijos vairuotojo, audringo, klausytojus užburiančio, oratoriaus.

Būdamas 12 metų, Winstonas tik per didelius sunkumus pateko augštesniojo mokykloje, neišlaikęs egzaminų iš lotynų kalbos, kurios jis tiesiog neapkęnt. Patenkinamai nu kėsi tik anglų kalbą. Matydamas menką Winstoną pažangą mokykloje, jo tėvas neteko anksčiau puoselėtos vilties tu rėti sūnų advokatą. Winstonas buvo nukreiptas į karo mokyklą. Tačiau ir čia jam tepavyko išlaikyti įstojamuosius egzaminus tik iš ketvirtos kartos.

Kartu su amžiumi augo Winstonas ambicija ir užsispyrimas. Atostogų metu, klaidžiodamas po Blenheimio pilies rūmus ir stebėdamas savo gar sių prosenėlių paveikslus, Winstonas pasiryžo tapti jų vertu ainiu. Karo mokykloje labai uoliai, tiesiog aistringai pradėjo mokytis karinių dalykų, ypač taktikos ir fortifikacijos. Dideliam tėvo nustebimui ir pasitenkinimui 1894 metais Winstonas baigė karo mokyklą aštuntuoju iš pusantro šimto auklėtinų.

Paskirtas jaun. leitenantu į gusarų pulką, Winstonas Churchill'is nerado savo ambicingai dvasiai pakankamai peno taikos meto karininko tarnyboje. Vos metus teisėbuvęs pulke, jis nusprendžia įieškoti

nuotykingesnio gyvenimo. Tuo metu Kuboje vyko sukilimas prieš ispanų priespaudą. Ispanai siuntė ten savo kariuomenę sukilėliams malšinti. Su siradęs draugą Churchill'is išvyksta 1895 metais lapkričio 3 d. Kubon karinių operacijų stebėtoju. Čia pirmą kartą pasireiškia Churchillio žurnalistinis talentas: jo išpūdziai iš Kubos, išspausdinti Londono „Daily Graphic“, įdomūs ir gyvi.

Grįžęs iš Kubos, gusarų leitenantas Winston Churchill siunčiamas tolimesnei tarnybai Indijon. Čia vėl ta pati ypatingo aktyvumo nereikalaujan ti taikos meto įgulos tarnyba, prie kurios ambicingam ir verž liam Churchill'ui neįmanoma priprasti. Laisvalaikiais, kuriuos kiti karininkai leidžia lošdami ar girtuokliaudami, Churchill'is imasi uoliai studijuoti istoriją ir filosofiją.

1897 metais prie Afganistano sienos sukiyla prieš anglus potamiečiai. Organizuojamam žygy prieš sukilėlius leitenantas Churchill'is žūt būt nori dalyvauti. Ekspedicijoje neatsiradus laisvos karininko vietos, jis susitaria su Londono „Daily Telegraph“ bei „Allahabad Pioneer“ ir vyksta šiu laik raščių korespondentu. Iš šio žygio Churchill'is parašo pirmąją savo karinių atsiminimų knygą „The Story of Malakand Field Force“ (1898). Šio je knygoje autorius pasireiškia kaip akyklus įvykių stebėtojas, subtilus jų vertintojas ir aštrus kritikas. Anglų visuomenėje pirmasis jauno Churchillio veiklas sukėlė didelio susidomėjimo. Waleso Princas (vėliau Edvardas VII), perskaitęs šią knygą, parašė leit. Churchill'ui specialų laiš ką, labai šiltai atsiliepdamas apie jo knygą. Vien tik karo vadovybė Churchillio knygai nebuvo palanki, nes autorius iškėlė aikštėn ir pasmerkė daugelį jos klaidų.

„Pioneer“ taip pat iš šio paties žygio rašytus Churchillio straipsnius išleido atskira knyga „The Risings on the North-West frontier“ (1898). (Daugiau bus).

— Muzikas Bronius Jonušas atidaro pučiamųjų muzikos instrumentų studiją Chicagoje. Bus mokoma: fleitos, obojo, klarneto, fagoto, saksofono, triūbos, korneto, valtor nos, trombono ir kitų tos rūšies muzikos instrumentų. Ad resas: 6943 S. Peoria St., Chicago 21, Ill., tel. HUDson 8-1686.

Kaip ir kada skrisime i Venerą

PARUOŠĖ J. KNYSTAUTAS.

II.

Likusioji saulės sistemos planeta, turinti atmosferą, yra Venera (Venus). Apie jos paviršių visiškai nieko nėra žinoma, nes ji yra apsupta tirštais debesimis — rūkais, pro kuriuos toliau įžvelgti nėra įmanoma. Ar jos atmosferos sudėtyje yra medžiagų, reikalingų gyvybei palaikyti, nėra tikrai žinoma, tačiau esą nustatyta, (galbūt spektro analizės keliu), kad joje yra anglies dioksido (carbon dioxide).

Daugumos astronomų nuomone, Veneros paviršius esąs dar per karštas, kad ten galėtų egzistuoti panašios žemėje esančioms gyvos būtybės. Tačiau yra galvojančių ir kitaip, kad būtent, Venerą supa tiršti debesys žymiai sušvelnina karštį, spinduliuojamą nuo arčiau esančios saulės ir todėl ten temperatūra gyvybei galėtų būti dar pakaliama.

Kaip ten bebūtų, bet dr. v. Braun pirmuoju būsimos tarplanetinės kelionės tikslu pasirinko Venerą

ir jo, ta prasme yra padaryti apskaičiavimai. Tokiam pasirinkimui turėjo gal šiek tiek įtakos ir nuotolių nevienodumas, nes Venera mums yra arčiau (25.700.000 mylių), negu Marsas (48.600.000 m.).

Prieš susipažįstant su skridimo prietaisu — raketą ir su tos kelionės eiga, dar vertėtų nepamiršti vieno fakto, kad, tu rintis galvoje milžinišką žemės traukos jėgą, ne vienas iš būsimos tarplanetinės kelionės pionierių nesitiki ir net nepriei leidžia, kad galima būtų ištrūkti iš Žemės gravitacijos lauko ir pasiekti norimą planetą, pasiseks vienu impulsu, t. y. be tarpinių nutūpimų. Tą ypač gerai žino ir dr. v. Braun, todėl jis pagrindinį dėmesį, galbūt, ir skiria tam, kaip ištrūkti iš žemės traukos lauko, ką jis tikisi įvykdyti sudėtinės, 3-ju atskirų stadijų (impulsų) raketos pagalba. Tokios raketos pagalba

pasiekus 1.075 mylių augstį, būtų įrengta pirmoji tarplanetinė bazė-žemės satelitas.

Antrasis kelionės etapas būtų, pakilus nuo tos bazės, pasiekti mėnulį, o tik po to, parinkus tinkamą laiką, leistis į pagrindinę kelionę — be nutūpimo į Venerą.

Kaip dr. v. Braun visa tai tikisi įvykdyti, čia papasakos jis pats.

„Erdvė“, sako jis, „galime sau vaizduotis, kaip ramų ežero paviršių su kur-ne-kur pasi taikančiais sūkuriuiais — verpetais. Tie verpetai — tai daugiau ar mažiau stiprūs dangaus kūnų traukos laukai, (tai pri

klauso nuo to kūno masės, nes juo didesnis dangaus kūnas — juo stipresnė jo trauka).

„Po tok iezera, (suprask — erdvę), astronavigatorius gali „irstytis“ be jokio pavojaus, tačiau jam būtų fatališka perdaug priartėti prie tų sūkurių, (t. y. patekti į kurios nors planetos gravitacijos lauką), nes jį toks sūkurių bematant „įsiurbtų“ (prisitrauktų).

„Deja“, sako jis toliau, „mes randamės tokio sūkuriu centre, todėl ištrūkti iš jo (žemės traukos-gravitacijos lauko) į erdvę, reikėtų išiekvoti milžiniškus energijos kiekius“.

„Specialistų apskaičiavimu, siekiant kūną išvesti iš žemės gravitacijos lauko, tektų jam suteikti 25.000 mylių per valandą greitį. O tokio greičio, dar toli gražu, nepasiekė nė viena ikišiol bandytų raketų“.

Šią kliūtį dr. v. Braun, sako, jau bandęs įveikti II-ro pa saulinio karo metu, kai jis, kitų balistikos specialistų padedamas, buvo sukonstruktavęs sudėtinę arba daugiafazę, (t. y. keliais atskirais impulsais varomą), raketą.

Pasinaudodamas savo anksčiau toje srityje įgytu patyrimu ir rezultatais, pasiektais šiuo metu J. A. V-bėse, bandant 2-ju fazių raketą, dr. v. Braun, daug ką atitinkamai pakeitęs ir pritaikęs naujam uždaviniui,

suprojektavo 3-ju stadijų raketą — prototipą

ir sukonstruavo jos modelį. Ši tokios raketos pagalba jis ir tikisi pasiekti tokį greitį, kuris įgalintų jį iš žemės gravitacijos lauko ištrūkti į erdvę.

Grįžtant vėl prie Žemės satelito, kurį dr. v. Braun numato įrengti kaip tarpinę bazę savo tolimesnei kelionei į erdvę, bus pravartu nors paviršutiniškai susipažinti su to

satelito struktūra ir paskirtimi.

Pasak jo, kalbamasis satelitas turėtų būti pagamintas iš plastinio, impregnuoto nylono ir pripūstas dujomis, eventualiai oru. Jo diametras būtų 250 pėdų, išvaizda — skridinio formos. Žiūrinčiam paprasta akimi (be optinio prietaiso) nuo žemės, jis atrodytų, kaip pirmo didumo žvaigždė.

Kad toks satelitas galėtų pastoviai išsilaikyti erdvėje, (1.075 mylių augštyje), nenukrisdamas atgal žemėn, jam tektų suteikti 15.840 mylių per valandą greitį ir jo kursą pakreipti lygiagrečiai su žemės cirkuliarene orbita. Tuo atveju toks satelitas be paviršios skriejų aplink žemę beorėje erdvėje pastoviu greičiu tol, kol jis nieko nors deliberatiškai nebūtų pakreipiamas kitokiu kursu, nes jo greitis ir ly-

KULTŪRINĖ KRONIKA

KNYGOS BARE.

Šiomis dienomis išėjo iš istoriją. Dabar ji rašo popu spaudos Lietuvių Išlaikyti Tarnybos išleistas V. Čižiūno „Tautinis auklėjimas šeimoje“. Šis veikalas, kaip K. Zalkauskas savo žodyje į skaitytoją pažymi, turi uždavinį „palengvinti tėvams išauklėti žmogų, ne tik žinantį savo vietą bendruomenėje, bet ir suvokiantį savo tautinį priklausomumą“. Kiti taisy žodžiais tariant, šios knygos paskirtis yra padėti tėvams svetimoje aplinkumoje išugdyti lietuvi. Turėdamas šį tikslą prieš akis, autorius rėmėsi daugiau savo paties ilgą mokytojo ir tėvo patirtimi mokykloje, namuose, išeivijoje.

Visą medžiagą padalino į dvi dalis. Pirmoje — vaiko psichologijoj — autorius vaizduoja įvairius žmogaus brendimo laikotarpius su jo specifiniais jausmais ir protavimais. Antroje dalyje, pavadintoje šeimoms pedagogija, autorius svarsto būdus ir priemones, kuriais galėtų vykti vaiko tautiškas auklėjimas, taip pat duoda praktiškų patarimų tėvams apie jų pritaikymą šeimoje. Ši knyga savo gražia, gyva ir lengva kalba patraukia skaitytoją, supažindina jį su tautinio auklėjimo klausimais ir verčia jį veikale iškeltus ir rekomenduojamus metodus taikyti savo šeimoje.

Veikalo apipavidalinimu ir spaudos priežiūra rūpinosi „Tremties“ leidykla Vokietijoje. Dr. A. Šapoka yra parašęs naują „Lietuvos istoriją“, kuri bus netrukus išleista. Terra perspausdino Dr. V. Sruogienės 1938 m. laidos „Lietuvos istoriją“. Ši knyga Vokietijoje leidžia Dr. A. Šešplaukio paruoštą „Pratimą lietuvių kalbos gramatiką“, pritaikytą liuanis tinėms vargo ir namų mokykloms. J. Aistis JAV-se baigė tvarkyti knygą „Apie laiką ir žmones“. „Australijos Lietuvis“ leidykla spausdina M. Ra dzevičiūtės Žemaičių knygnešio romaną „Žemelė šventoji“ ir Dr. Pr. Jatulio „Po tūkstančiais kaukių“.

Dr. M. Alseikaitė-Gimbutienė šiuo metu baigia ruošti Harwardo un-to užsąkytą didžiulį veikalą apie Ryty Europos istoriją. Spausdinamo veikalo bus du ar trys tomai. „Bendriji“ leidykla Vokietijoje leidžia Dr. A. Šešplaukio paruoštą „Pratimą lietuvių kalbos gramatiką“, pritaikytą liuanis tinėms vargo ir namų mokykloms. J. Aistis JAV-se baigė tvarkyti knygą „Apie laiką ir žmones“. „Australijos Lietuvis“ leidykla spausdina M. Ra dzevičiūtės Žemaičių knygnešio romaną „Žemelė šventoji“ ir Dr. Pr. Jatulio „Po tūkstančiais kaukių“.

„Amerikos lietuvių VARDYNAS, I knyga. Jungtinių Amerikos Valstybių žinomesnių lietuvių biografines žinias, su prof. K. Pakšto įvadu. Išleido „Lietuvių Dienų“ leidykla, 1953 m. Los Angeles, 9204 So, Broadway, Calif. USA. Kaina 5dol., kietais viršelais 7 dol.

Vardyne yra apie 7.000 pavardžių, iš numatytų 20.000. Knyga išleista labai gražiai ir įrišta labai gerai.

„AIDAI“ 9(65) nr. Gražiai išleistas ir įdomus numeris.

— Tai tamsta mane iš mirties išgelbėjai? Kaip aš galiu tamstai atsidėkoti už tai, ką tamsta savo priešui padarei?

— Man nereikia padėkos, — tarė ji tyliai. — Padariau, ką turėjau padaryti.

Ji nurišo nuo kaklo ilgą, ploną raištį, prie kurio buvo pritvirtintas kšnelis dailia išdirbtu gintaro.

— Pasiimk atminimui, — prašė ji. — Tai yra mano motutės dovana. Laikyk ją saugiai; gal kada jos tamstai prireiks. Raištis ilgas ir tvirtas, nors toks plonas rodosi; jis laiko veno žmoigaus svorį. Ir jeigu tamstą sugautų mūsiškiai, tai parodyk ji ir ištark mano vardą Nomedą.

Klauzas paėmė papuošalą iš jos rankų ir abejodamas jį žiūrino: ar jis gali jį priimti? Bet jį taip maldaujamai žiūrėjo į jį. Čia tikrai jokios nuodėmės nemus. Užsirišo ant kaklo ir paslėpė gintarą po šarvais.

— Dėkoju, Nomedą; aš jį saugosiu ir tamstą atminsiau. Sudiev.

— Sudiev. Nepamiršk Nomedos. Dar kartą pamojo ranka į jos pusę; paskum jį susivertė atgal ir dingo krūmuose. Klauzas žiūrėjo įkandinė, šoko ant žirgo ir smagia ristele nujojo sakytą linkmę.

(Iš knygos „Paskutinis prūsų sukilimas“).

M. SPRINGBORN

Paskutinis Prūsų sukilimas

II.

Klauzas pasijuto ankštoj, beveik tamsioj patalpoj; viename pasieny stovėjo paprastas žvėrių kailiais apklotas patalas. Ar tai buvo Nomedos miegamasis? Jis neturėjo laiko tokiems klausimams. Atidžiai klausėsi triukšmo, kuris buvo girdėti lauke. Jis girdėjo ginklų žvangėjimą ir daugelio balsų neaiškių klegesį. Jis nugirdo vieną drūtą klausiamą balsą ir kitą jauna, atsakinėjantį. Staiga jis girdi sunkius kario žingsnius ir Nomedos lengvą eiseną. Jie įėjo į vidurinę pirkios ruimą ir kažką karštai kalbėjo; tai buvo tas drūtas balsas, kuris lauke klausinėjo ir įsakinėjo. Jų kalbos Klauzas negalėjo suprasti, tik vėliau karys pridūrė vokiškai: — Na, jeigu jis tavo svečias, tebūnie. Svečią visuomet siunčia dievai.

Ir tuojau jis išėjo iš pirkios, o Nomedą priėjo prie uždaugos. Laumė ėjo iš paskos. Klauzas atsisakė testį pertrauktą vakarienę ir sėstis prie židinio. Jis esąs nuvargęs ir nenorįs jos ilgiau trukdyti. Moterys paklojo jam patalą ir linkėjo gerai pasilsėti.

Lauke viskas nurimo; kartkartėmis buvo girdėti tolimi balsai.

— Tamstos patalas jau paklotas. — tarė ji, atsigrežusi į Klauzą. — Tamsta gali ramiai miegoti. Jokio pavojaus tamstai nėra šioje pastogėje. Ryt anksta Laumė tamstą pažadins, tuomet aš išvesiu tamstą į tikrąjį kelią.

Tai tarusi, ji išėjo.

Kurį laiką Klauzas girdėjo ja dar triūsiant. Paskui grįžo Nomedos tėvas, bet kadangi nieko nebuvo įtartino, pagaliau susirado patalą ir greit užmigo ramiu miegu.

Jis pabudo rytą. Prie jo stovėjo Laumė žadindama jį ir stengdamasi paaiškinti, kad jau metas keltis. Rausva aušros šviesa skverbėsi pro dvi sienos angas ir skelbė, kad diena jau prasidėjusi. Jis žvaliai pakilo ir nuėjo su senele į vidurinę kambarį, kur jo laukė Nomedą su dubeniu garuojančios sriubos. Jis turįs pasiimti kelionei kšnelį šaltos mėsos, nes ligi

pietų neprijosiąs artimiausios ordino pilies. Tai tarusi, prašė sekti paskui ją. Netrukus abudu jau buvo lauke.

Dar saulė nebuvo atėkėjusi, o rytmetinė aušra per skurdžiai švietė miško viduryje ir riteris negalėjo gerai išsidėmėti aplinkos. Ramu. Jokios gyvos dvasios aplinkui, tik pirkelės pasienyje stovėjo kokia žmogystė, nejudėdama, netardama žodelio. Tai buvo gerokai pagyvenęs vyras, kaip aiškiai rodė baltomis gijomis išraižyta barzda ir plaukai, kurie ilgomis bangomis kūpėjo iš po meškinės kepurės; vieną ranką laikė pakabinęs ant kaspino, antrą — parėmęs ant kardo rankenos. Jis stovėjo tik akmeninis stulpas ir iš po gauruotų antakių žibančiu žvilgsniu sekė svetimšali.

Klauzas stabtelėjo ir valandėlę stebėjo šią žmogystę. Nomedą jį spyrė eiti ir po keleto žingsnių juos vėl apgaubė miško šešėliai. Kurį laiką jie ėjo greta vienas antro, tyledami, pagaliau iš Klauso lūpų išsiveržė klausimas:

— Kas jis?

— Mano tėvas.

— Jis buvo vienas iš jūsų vadų?

— Jis yra šeimininkas, kurio pastogėj tamsta miegojai.

— Tamsta nenori jo vardo pasakyti?

— Ne, tamsta juk esi kryžiuotis.

Vėl abu nutilo. Jos žodžiai keistai jį skaudino. Jis, kryžiuotis, čia, greta jaunos mergaitės, klajoja su ja miško tankmėje; koks negirdėtas nuotykis!

Šiuokart Nomedą pertraukė tylą.

— Vakar tamsta kelis kartus tarei Marijos vardą. Aš žinau, tai yra moteriškas vardas Vokietijoje. Kas ji, tamstos Marija? — paklausė ji.

— Švenčiausioji Mergelė, Dievo motina, — iškilmingai atsakė Klauzas. — Jai mes, riteriai, esame prisiekę tarnauti. Nors ir šios žemės moters vadinamas tokiu vardu, bet kryžiuotis neturi savo širdyje kurstyti žemiškosios meilės jausmo.

— Vadinasi, deivė, — tarė lengvai atsidususi Nomedą, — aš maniau... — bet ji nebaigė sakinio ir ėjo toliau galvodama.

Netrukus keleiviai pasiekė skardžį. Nomedą vėl dingo

Mokslo-technikos naujienos

SPALVINĖ TELEVIZIJA — MĖNESIŲ KLAUSIMAS.

Komisija, tyrinėjusi pramoninių pasiūlytus metodus, atliko didelį darbą. Tyrinėjimų išvados sudaro 16 tomų raportą, kurio ruošimas radijo ir televizijos pramonininkams bei inžinieriams kainavo per milijoną darbo valandų. Šis, du su puse metų užtrukęs darbas, apytikriai kainavęs apie 10 milijonų dolerių.

Kam buvo reikalingos tokios milžiniškos išlaidos? J. A. V. Radijo-Televizijos sistema yra griežtoje valdžios priežiūroje. Ruošiantis spalvinės televizijos programoms, reikėjo išspręsti daug klausimų, pradedant nuo pramonės pasiūlytų metodų nagrinėjimo radijo bangų derinimo, trukdymų kitiems ryšiams ir bangiant imtuvų gamybos bei turimų Juoda - Balta imtuvų pritaikymo klausimais. Ga mybos ir pardavimo kainos taip pat turėjo būti neginėjamos, jieškant geriausios išeities. Patvirtinimo laukias planas, ir yra šių didelių išlaidų ir pastangų vaisius.

Spalvinės televizijos galima laukti pasirodant rinkoje jau sekančiais metais. Kelios bendrovės rengia pasiruošimus mašiniam spalvinės televizijos rodydumui: NBC tinklas paruošė 300 vietų New York'e kina spalvinės televizijos rodydumui dideliame ekrane. Laukiama, kad Kalifornijos futbol varžbos (Rose Bowl) bus rodomos New York'e spalvose Naujų Metų dieną.

Filmų perdavimo televizijoje irgi keičiami metodai. Vietoj dabar vartojamų filmų norima vaizdų programą įrašyti magnetinėse juostose, kurios reprodukavimas ir pradinė gamyba yra daug pigesnė už filmų.

Visi ženkli rodo, kad spalvinė televizija neužilgo bus rinkoje. Kadangi pradžioje imtuvai atsieis maždaug tiek, kiek atsiejo juoda-balta imtuvai apie 1948—1949 metus, augsta kaina vistik gali dar daug ką sulaukyti nuo spalvinių aparatų įsigijimo.

Rašinio autoriaus nuomone, nors techniškai, yra augstame stovyje, dar toli gražu nėra patenkinanti ir verta įsigijimo. Didžiausi triūkumai technikos atžvilgiu yra jos nepriematumas toliau nuo sistuvo gyvenantiems (per 50 — 200 mylių, programos toli gražu nėra laisvos nuo trukdymų).

Tai daro televiziją prieinamą tik didmiesčių gyventojams. Ekonominiai atžvilgiai televizijai yra ne tiek brangi įsigyti, kiek ją taisyti. Atokesnėse vietose reikalingos geros antenos, siekiančios iki pusės aparato kainos. Kultūriniai atžvilgiai televizijos komercinės programos yra dažniausia labai žemo lygio. Išvadoje — laiko gaisris, dažnai negeistina įtaka vaikų auklėjimui ir didelės išlaidos. Šalia šių neigiamųjų, nuolatiniis ekrano stebėjimas atsiliepa į regėjimą — akis. Kai kurie televizijos ekranai neapsaugo nuo elektronų srovės ar ti sėdinčių žiūrovų. Bombardavimas iš ekrano prasiveržiančiais elektronais, atitinka silpną Rentgeno pobūdžio spinduliavimui, kurio pasekose grūnamos kūno ląstelės.

Šie samprotavimai skatina susilaikyti nuo televizijos įsigijimo bent tol, kol transliuojamos programos bus augštesnio kultūrinio lygio. (g).

NAUJI MAISTO ŠALTINIAI

Carnegie institutas, JAV-bėse, tyrinėdamas žmonių išmaitinimo galimybes, nustatė, kad apie pusę proteino (baltytų), reikalingų viso pasaulio žmonių išmaitinimui, būtų galima išauginti nedidelėmis žemės plotais, kaip paz. JAV-bių Rhode Island. Institutas tai tvirtina, turėdamas galvoję galimybes išgauti maistingas medžiagas iš mažųjų vienos ląstelės gyvių, vadinamų alga.

Šie gyviai yra kiek panašūs į stovinčiose kūdrosė pradedančius augti žalumus. Mokslininkai tvirtina, kad didesni augalai teišnaudoja tik dalį žemės, kur jie auga ir tik dalį krantinės ant jų saulės šviesos. Be to, nevisos augalų dalys tinka maistui. Tų augalų kultūras tektų auginti plokščiuose, plačiuose plastiniuose vamzdžiuose, kuriuose tie gyviai judėtų vis gaudami naujo deguonies ir gautų saulės spindulių, kurie jiems tėra reikalingi trumpą laiką, bet vis pakartotinai. Jų skonis kiek panašus į žalių pupų skonį. Išdžiovinti turi apie 50 proc. baltytų. Vienam akre jų gali išaugti 17,5 tonos džiovintų baltytų, kai tuo tarpu sojos pupų teužauga tik apie 650 kg. Du neturtingi, bet pažangios technikos kraštai — Japonija ir Izraelis — jau planuoja sau įieškoti maisto iš šio šaltinio. (L)

SVARBUS MIN. R. LIEPINŠ PASISAKYMAS...

Atkelta iš 3-čio puslapio. nusinaukęs, kraštas ūkiškai sunykęs. Kiek plati rusifikacija? Gautosiomis žiniomis, rusifikacija daugiausia vykdo valdžios aparato, karinių pajėgų, policijos etc. pareigūnai ir jų šeimų nariai, MTS ir kan. institucijų personalas. Tačiau įdomu konstatuoti, — pastebimi min. R. Liepinš, — kad švietimas elementas — atėjūnai — krašte jaučiasi labai blogai ir naudojami kiekviena proga, kad tik galėtų iš kaimo vėl grįžti į miestus. Tai, iš kitos pusės, tik parodo tikrąsias gyventojų nuotaikas, — jie nekenčia okupantų, kurie jaučiasi izoliuoti ir stengiasi laikytis tik ten, kur dominuoja jų valdžios aparatas. Visa gyventojų masė, nors ir netiesiogiai, dalyvauja rezistencijoje.

— Kiek ir kur yra iškūrusių latvių tremtinių?

— Šiuo metu latvių tremtinių Europoje drauge su Anglija yra per 30.000. Iš jų 12.000 yra Vak. Vokietijoje. Daugumas naujųjų latvių ateivių yra iškūrę JAV-se, po jų eina Kanada ir Australija. Švedijoje yra 4.500, P. Amerikoje ir kitur — mažiau. Iš užjūrių kraštų geriausiai yra iškūrę JAV-se, o iš Europos — Švedijoje.

Tokios centrinės šalpos organizacijos, kaip latvių BAL Fas, latviai neturi. New York'e veikia Latvian Relief, be to, globos ir šalpos reikalais rūpinasi Latvijos Raud. Kryžius, Danguvos Vanagai, bažnyčios, religinės bendruomenės, latvių centrinis komitetas ir kt. Milionininkų neturi. Tenka verstis mažomis aukomis ir pa tiems kietai kovoti dėl savo egzistencijos užsienyje.

Latviai turi savą gimnaziją Augustdorfe, Vak. Vokietijoje. Stengiamasi ją plėsti ir tiki masi, kad ilgainiui pasiseks palankiau išspręsti ir materialinį gimnazijos išlaikymo klausimą. Jos atestatus vokiečių įstaigos pripažįsta.

— Ką rodo pasaulinių įvykių konsteliacija: ar ji artina išlaisvinimą, ar toliną?

— Tenka pasakyti, — pastebimi min. R. Liepinš, — kad ka ro metu padarytosios Vakarų politinės klaidos visą laiką at-

siliepia, kaip tat įrodė daugybė sunkumų pokariniiais metais. Vakarų tautos jaučiasi karo nuvargintos ir nori gyventi taikoje. Santarvininkų karo metu užmegztieji su Sovietais ryšiai atsiliepa net ir dabar, trukdydami Vakarų iniciatyvą reikšmingiau pasirūpinti pavergtųjų išlaisvinimu. Visa, kas pastaraisiais metais Vakaruose buvo daroma, visą laiką buvo vykdoma atsižvelgiant į Maskvą ir skaitantis su Kremliu užimtają poziciją. Deja, pasaulyje vis dar tebėra naivių žmonių ir nepataisomų iliuzionistų, abiem kojom kabančių ore, kurie vis neįstengia pramatyti tikrųjų komunizmo ir Sov. Sąjungos kėslų. Ir reikia pripažinti, jog ši žmonių kategorija yra kaip tik pati pavojingoji, ji net daug pavojingesnė laisvinimo darbui, negu atviri komunistai, tikri kpnariai. Vakaruose vis dar atsiranda tokių, kurie tiki, jog komunistinis pasaulis gali gyvuoti šalia laisvojo demokratiško pasaulio. O tai primena pasaką apie vilką ir ūrūką, kaip jie drauge prie vieno upelio gėrė ir kas iš to viso išėjo. Ap sukrūs Kremliu politikai, kaip tikri savo užmačių menininkai, stengiasi gudriais manevrais jas paslėpti ir pavaizduoti visai kitokia šviesa. Deja, dar ne visi įstengia suprasti, jog Maskva visai neatsisako savo kėslų galutinę sąskaitą užgrobti visą pasaulį. Mūsų viltis — kad vis dėlto viena dieną po tiek daugybės bandymų ir pastangų Vakarų ir Rytų pasauliams taikiai išspręsti visus skirtingumus bus galų gale įžvelgtas tikrasis bolševikų Januso veidas ir iš to pada rytos reikalingos išvados. Tada su Rytais bus pradėta visai kita kalba.

Neseniai britai paskelbė sąrašą užsienio valstybių, kur jų piliečiai gali vykti ir pasiimti nustatytąsias de vizų normas. Tarp tų valstybių yra pažymėtos ir Baltijos valstybės. Tai yra, mano nuomone, — sako baigdamas pasikalbėjimą min. R. Liepinš, — dar vienas įrodymas, jog ir D. Britanija visą laiką laikosi pažiūros, kad Pabaltijo valstybės yra laikinai kariškai okupuotos. Tai yra svarbus įrodymas.

Sotus alkanam padėk!

Kas šiandien sotus, tegul ne pamiršta ir alkanų. Dar daugelis iš mūsų turmie užjūry ar timųjų, kuriems dar trūksta maisto. Tad artėjant Kalėdų šventėms, nusiškimė jiems porušulėlį maisto — tegul jie dar pasidžiaugia, tegul žino, kad jų dar visai nesame pamiršę.

AID OVERSEAS, Inc. bendrovė jau šešti metai kai siunčia maisto siuntinius į visas Europos šalis (išskiriant Rusiją). Jau daug tūkstančių asmenų yra pasinaudoję jos

patarnavimu ir jie visi buvo patenkinti. Aid Overseas, Inc., 3133 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. bendrovė siuntinius siunčia iš Europoje esančių sandėlių, todėl tas duoda galimybę greitai pristatyti siuntinius. Maistas tik pirmos rūšies. Pil na pristatymo garantija. Tad neužmirškite pasilikusių senelių, ligonių, mokinių ir šiaip savo tautiečių. Prašykite pilno siuntinių sąrašą: AID OVERSEAS, Inc., 3133 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

OTTAWA

APYLINKĖS SUSIRINKIMAS.

Gruodžio 13 d. įvyks apylinkės metinis susirinkimas, kuriame bus renkama nauja apylinkės v-ba ir kontrolės komisi ja. Susirinkimas įvyks Sister of Service patalpose, 4873 Albert St., 6 val. vakaro.

Latvių Nepriklausomybės šventės minėjime, kuris įvyks tos šventės išvakarėse, mus atstovavo v-bos pirmininkas inž. Paškevičius, pasveikino brolių tautą jų kalba.

Minėjime pagrindinę kalbą pasakė Latvijos Konsulas Kanadai p. Tomsons. Meninė daly pasirodė dainininkė pon ia Karlson iš Montrealio. Ot tawoje yra susidariusi tradicija, kad Pabaltės tautų atstovai visada dalyvauja vicni kitų minėjimuose Nepriklausomybės paskelbimo švenčių proga.

Lapkričio 23 d. paminėta itin skaitlingai susirinkus Sister of Service patalpose. Pradėta „O, Canada...“ giesmė; pagrota „Tykiai, tykiai Nemu nėlis teka“ ir po sekė V-bos pirmininko atidaromasis žodis. Jo priminta ryškiai Lietuvos Kariuomenės kūrimosi ir kovų įvykiai. Žodį baigus, nu-

skamba maršas „Į kovą“. Se ka Prof. Paplausko paskaita, išryškinusi tremtinių problemą istorijos šviesoje. Jam baigus, grojama maršas „Į Vilnių“.

Pirmininkaujant pakviečia Kr. Tarybos narę Dr. A. St. lauskaite, neseniai dalyvavusią Krašto Tarybos posėdy, pa kalbėti aktualiaisiais b-nės klausimais. Kalbėtoja savo žodyje užakcentuoja ypač lėšų kaupimo reikalą: sumokėtinas solidarumo mokestis, remtini šalpos reikalai, neužmirštinai švietimas.

Po to, seka meninė dalis, kurioj pasirodo Birutė ir Viktoras Žilinskai paskambinę pianinu ir Alina Čečkauskaitė deklamavusi..

Pasibaigus minėjimui pavar karienianta: pasišnekučiuota ir pasiklausa p. Čečkausko parūpintų gražių lietuviškos plokštelių muzikos.

Išvyko. Ponia Nina Kislauskienė išvyko iš Ottawos į Toronto ir ten ištekojo.

Gimė Ponų Noreikų šeima džiaugiasi pirmagimiū sūneliu. Sveikiname! A. P.

WELLAND, Ont.

MEDŽIOTOJAMS IR MEŠKERIOTOJAMS.

Š. m. gruodžio mėn. 6 d., apie 11 val., St. Mary's bažnyčios rūsyje, tuoj po lietuvių pamaldų, Wellando ir apylinkės lietuvių medžiotojų ir meškeriotojų klubo „Lituanica“ valdyba šaukia visuotiną narių susirinkimą.

Susirinkimo dienotvarkė nu matyta sekanti:

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Susirinkimo pirmininko rinkimas,
3. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas,

4. Veiklos pranešimas,
5. Statuto priėmimas,
6. Parengimų apyskaitų tvirtinimo klausimas,
7. Naujų narių priėmimas,
8. Klubų valdybos rinkimas,
9. Revizijos komisijos rinkimas,
10. Klausimai ir sumanymai,
11. Susirinkimo uždarymas - Tautos Himnas.

Narius ir norinčius būti nariais, bei prijauniančius maloniai kviečiame atsilankyti.

Klubų valdyba.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: Walnut 9773 4914 Decarie Blvd., Montreal

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinas

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:
3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

BELLAZZI - LAMY, INC

7679 George St., Ville Lasalle
TR 5151
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

RASTINĖ. TR 6025 5 — 6th Ave, VILLE LASALLE.

J.R. RIENDEAU

KONTRAKTORIUS

VISŲ RŪŠIŲ KASIMAI

Specialybė: kanalizacija ir vandentiekis.
Mechanizuotos kasimo priemonės, kompresorius.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ZUKAS ANTANAS

408—8th Ave, Ville Lasalle, Que. TR 4321
Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Duodame ir kreditan

PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE St. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITĖS IŠSIMOKĖJIMUI

be nuošimčių

Plačiai išgarsinti laikrodžiai

■ CYMA ■ LONGINES

■ BULOVA ■ OMEGA

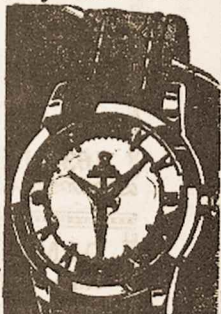
Šviesiai melsvi deimantai

Mokame augščiausias kainas

už seną auksą ir deimantus.

EKSPERTŲ GARANTUOTAS

LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

BRONIUS AMBAKAS

SPECIALISTAS IŠ EUROPOS

BLOKSŲ — BRIKSŲ — PLYTELIŲ

dėjime

MALONIAI PATARNAUS TAMSTOMS.

Vakara 3867 Henri Julien St., Montreal. LA 9460.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

EXPERT CLEANING & DYEING
SERVICE FOR CLOTHES AND
HOUSE FURNISHINGS OF
ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS
CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP
AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD
TR. 1135

MONTREALIS 2832 ALLARD TR 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperieistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (iširimus), išiuvame sagas ir pan. Kiekvieną or derį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,

J. Kriaučiūnas,

A. Majauskas.

Siu vėjas

P. ŠIDLAUSKAS

PRIIMU ĮVAIRIUS UŽSAKYMUS.
ANGLISKŲ IR VIETINIŲ MEDŽIAGŲ
PASIRINKIMAS VIETOJE.

ATLIEKU MENISKĄ DARBĄ.

UŽ SAVO DARBĄ GARANTUOJU.

Kreiptis vakarais po 6 val. Tel. HA 8022
1124 Chenneville St. Apt. 2 (kampas Bleury ir Dorchester)
MONTREAL

7582A, RUE EDOUARD, VILLE LASALLE TR 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool Alcide Blais,
4337 Verdun A., Verdun 29—4ieme Av., Ville Lasalle.
YO 3323 TR. 7849.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
JŲSŲ PATARNAVIMUI
PRASOME APLANKYTI
7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).
Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

SAUGU — PATIKIMA — SAŽININGAI!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) Tel. OL 8481

Daugelio lietuvių išbandyta-patikima nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pageidaujamuose rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

- \$10.000 pilna kaina, Beresford-Bloor. Atskiras 6 k. namas, alyv. šild., garažas. Įmokėti apie \$3.000.
- \$12.000 pilna kaina, Indian Rd.-Bloor. 7 k. puikių plytų namas, moderni virtuvė, alyvos šildymas, garažas.
- \$13.500 pilna kaina, Mountview-Bloor. 8 k., mūr., vandens-alyv. šild., labai gera stovyje.
- \$16.000 pilna kaina, Bloor-Windermere. Atsk., 8 k., modernus mūro namas, vandens šildymas, garažas.
- \$14.500 pilna kaina, H. Park Roncesvalles. 8 k., mūrinis, 3 virtuv., nepereinami, švie sūs ir jaukūs kambariai.
- \$15.400 pilna kaina, Parkdale. 9 k., atskiras mūro namas, nepereinami k., didelis sklypas.
- \$2.500 įmokėti, Dundas-Man ning, 6 k., nepereinami, 2 virtuv. Kaina apie \$10.000.
- \$2.900 įmokėti, Parkdale. 8 k., garažas, geri morgičiai. Kaina \$11.800.
- \$3.000 įmokėti, Emmerson-Bloor. 6 k., nepereinami, mūrinis, 2 virt., gar. vieta.
- \$3.500 įmokėti, St. Clarens g-vėje. 7 k. atsk. namas, vandens-alyvos šild., puikiai aliejum dekor., did. garažas, kuriame įrengta dirbt.
- \$14.900 pilna kaina, Bloor-Graze. 8 k. atsk. mūr. namas, vand.-alyva šildymas, garažui vieta.
- \$10.000 pilna kaina, Centr. rajone, 7 k., nepereinami, garažui vieta, reiks „iškrapštyti“ nuomininkus. Nėra skolų.

Turime pasiūlymų: įvairiausių biznių, farmų, gazolino stočių, žemės sklypų ir tt. Suteikiame paskolas ir morgičius.

MŪSŲ ATSTOVAS

Zigmas UMBRAŽŪNAS

mielai Tamstoms suteiks plačių informacijų, aprodys ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba TELEF.: įstaigos OL 8481 Namų ME 0667

JEIGU NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ BEI

BIZNĮ, KREIPKIS Į

J. KARPIS

REAL ESTATE

ČIA SAVO KALBA GALĖSI IŠSIAIŠKINTI VISUS REIKALUS ir GAUSI REIKIAMĄ PATARIMĄ BEI PATARNAVIMĄ.

J. KARPIS

REAL ESTATE

1609 DUNDAS ST. W. OL 7996-7. Toronto.

VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVEJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turiu didelį pasirinkimą įvairių anglišių ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

ED. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto. Tel. LL 9626.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

Maloniai pranesame!

NAUJŲ „FORD“ AUTO MOBILIŲ ir SUNKVEŽIMIŲ PIRKIMO REIKA LAIS KREIPKITĖS Į MŪSŲ ATSTOVĄ

V. PESECKA

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val. šeštadieniais 10—13 val. DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ ir SUNKVEŽIMIŲ, BE TO GREITAI IR SAŽININGAI ATLIEKAME VISŲ AUTOMOBILIŲ ĮVAIRŲ REMONTĄ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

DĖMESIO! Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas. Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 HAVELOCK, Toronto, telef. LL 4576

ANT. JUOZAPAITIS

Saugu—Patikima

DIDŽIAUSIAS NAMŲ PASIRINKIMAS

KANADOJE DIDŽIAUSIOJE NUOSAVYBIŲ PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGOJE

PIRKDAMI AR PARDUODAMI PASITARKITE SUMŪSŲ EKSPERTAIS.

MES TURIME ŠIMTUS ĮVAIRIAUSIŲ NAMŲ. TAIP PAT DUODAME PASKOLAS.

MŪSŲ NAMŲ APRAŠYMAI SU FOTO NUOTRAUKOMIS PALENGVINS JUMS PASIRINKTI NAMUS.

PLATESNIŲ INFORMACIJŲ IR VISAIS NAMŲ PIRKIMO - PARDAVIMO REIKALAIS KREIPKITĖS

A. KIRSONIS

Telef.: OL 7511

V. MORKIS

Telef.: OL 7511

B. SERGAUTIS

Telef.: OL 7511

1460 DUNDAS ST. W. (prie Dufferin) — TORONTO.

HAMILTONE

visais nekilnojamo turto pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės į šios įstaigos atstovus

tovus Hamiltone

J. Valevičius ir A. Pranckevičius

Visookeripias informacijas suteiks bei

patars namų problemose nemokamai. Skambinkite ar užėikite į įstaigą 913 MAIN ST. E. HAMILTON—TEL. 9-4121

RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

SKYRIAI: TORONTO — HAMILTON — LONDON — SARNIA — KITCHENER — PETERBOROUGH

J. J. ELLIS, Realtor

383 RONCESVELLES AVE., TORONTO, ONT.

JEIGU NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS, FARMAS, GAZOLINO STOTIS, KRAUTUVES AR KITOKIUS BIZNIUS, VISUOMET JUMS MIELAI PATARNAUS MŪSŲ ATSTOVAS

Vytautas Lunys

TELEFONAI: BIURO OL 6321, BUTO LA 6338

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A Bloor St. W., (prie Dovercourt) II augšte,

„CLARE'S BEAUTY PARLOR“

daro pusmetinius ir vienkartinis šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus.

Tel. LL 8871. Prašoma užsisakyti iš anksto.

Savininkės G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė.

KE 1118

J. GREEN

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

933 Bloor St. W. Toronto.

Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis — mielai Jums patarnausim!

DĖMESIO TURINTIEMS AUTO MAŠINAS!!!

Imperial Auto Collision

Atlieka visų mašinų visokį remontą: (sparnai, durys, priekis, rėmai).

Spalvų, dažymui, didžiausias pasirinkimas.

Darbas garantuotas.

561—567 KEELE Str.

vienas blokas į pietus

nuo St. Clair

TORONTO, Ont.

Biuro telef.

JU 4773

Namų CE 1-3444

W. A. LENCKI,

B. A., L. L. B.

TEISININKAS —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Dr. N. NovošickisDANTŲ GYDYTOJAS
(Lietuvis)

345 BLOOR St. West

(kampas Bloor - Huron)

... TORONTO ...

Telefonas MI 2003

Priėmimo val. nuo 9 v. iki

5 vv. ir pagal susitarimą.

LO 2710

MICHAEL KOPRIVICA

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

1489 DUNDAS ST. W. (kampas Dufferin) Toronto.

Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis,

mielai jums patarnausim!

HAMILTONUI, TORONTUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiskas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) ir senas krosnis ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl ĮRENGIMAI DAROMI ŽYMAI PAPIGINTOMIS KAINOMIS IR ISSIMOKEJIMUI DVIEMS METAMS.

VISI PATARIMAI VELTUI.

Užsakymai priimami:

Hamilton: 18 Spadina Ave. Telefonas 9—2035.

Toronto: 693 Dovercourt Rd. Telefonas LO 8951.

Dr. A. Pacevičius

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Yarmey Clinic 314 Bathurst St., Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696. Namų OL 4778

Rentgenas. Physioterapija. Laboratoriniai tyrimai.

Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11—12 val., 2—4 v.

ir 7—9 val., šeštadieniais nuo 11—3 val.

R. ŽULYS

1072 Bloor St. W. Telef.: ME 2471. Buto EM 3-6711.

HAMILTON

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ.

Hamiltonė buvo atžymėta mūsų B-nės valdyba pasiuntė dviejose vietose: pamaldomis lietuvių parapijos bažnyčioje ir vakare, vengrų salėje, iškilmingu minėjimo aktu.

Minėjime dalyvavo virš 400 asmenų.

Ši sekmadienį visi atvykstame į lietuviškas filmas! Kaip jau esame rašę, filmai užtruks apie 2 val. ir be Lietuvos garsiųjų vaizdų, ekrane matysime Karo Mokyklos šventę, pradžios mokyklų šventę ir t. t.

Dar šį sekmadienį, po pamaldų, pas K. Baroną galima bus nusipirkti bilietų po 75 ct. (prie įėjimo po 1 dol.), o iki šeštadienio vakaro — nurodytose vietose šio laikraščio skelbime.

Filmų bus rodomi žinomoje lietuviams St. Michael salėje (213 James St. N.). Pradžią iš viso surinkta 169,81 dol. 7 val. v. Vaikams bilietai po 25 ct. bus gaunami prie įėjimo.

HAMILTONE!

HAMILTONE!

LIETUVIŠKI FILMAI!

Š. m. gruodžio mėn. 6 d. (sekmadienį) St. Michael salėje, 213 James St. N. bus rodomi **BROLIŲ MOTUZŲ SPALVUOTAME FILME**

LIETUVOS VAIZDAI

Bilietai iš anksto gaunami pas Niagara Restaurant savininką J. Girdvainį, 244 James St. N. maisto prod. krautuvėse; Peoples Market sav. A. Steigvilą, 231 James St. N. ir 344 Main St. W. ir sekmadieniais po pamaldų parapijos salėje pas K. Baroną.

Įėjimas suaugusiems 1 dol. Iš anksto nusipirkus 75 ct.

Vaikams 25 ct.

HAMILTONE TIK VIENAS SEANSAS 7 VAL. V.

BROLIAI MOTUZAI RENGĖJAI.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SAŽININGAI IR SVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD, Park Extension. CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave., Montreal. Tel. HA 7623. Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

LIUDESIO VALANDOS

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAM

PE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS

4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

T. Fondo priešadventinis balius

įvykęs lapkričio mėn. 21 d. yra vienas geriausiai pavykusių lygiai kaip ir svečių gausu (per 350), taip ir gautu virš 400 dol. pelnu.

Pobūvyje atlikta trumpa programa, kurioje jauna, bet daug žadanti Baletto Studijos mokinė S. Lukoševičiūtė atliko du šokius ir L. Sukytė pasiskambino piano.

Lietuvių gydytojų šeima

Kanadoje didėja: Medikų Rūmai lapkričio mėn. 22 d. pranešė, kad reikalingus egzaminus išlaikė hamiltonietė O. Vaiteinienė.

Hamiltono lietuvių kolonija sveikina mūsų tautietę, dirbančią St. Joseph's ligoninėje, lin kėdama jai greito privataus ka bineto atidarymo.

Didžiausią auką

vykusiame T. Fondo vajuje įteikė V. Bugailiškytė, žinomų visuomenininkų p. p. Bugailiškių dukrelė, paaukodama 15 dol. Ši jau Kanadoje gimusi lietuvių, gerai kaiba lietuviškai ir turi moterų grožio saloną „Ayrains beauty salon“, 1280 King St. E.

J. E. arkivyskupo J. Skvirecko 80 m. sukakties minėjimas yra rengiamas A-kų kuopos ateinančių sekmadienį, parapijos salėje. Programoje numatoma paskaita ir meninė dalis.

Darbininkų atleidimas

paliatė ir Hamiltono lietuvių „tvirtovę“ (čia dirba apie 200 mūsų tautiečių) The Steel Co of Canada. Išgriovus vieną krosnį, atleista buvo apie 150 darbininkų. Paskutinę savaitę, kai kurie skyriai atleido taip pat išdirbusius tik po kelis mėnesius.

Kad būtų netekusių darbo lietuvių — negirdėti, nes daugumoje jų jau yra išdirbę po 5 m. ir turi taip vad. seniority.

Buv. JAV prezidento Roosevelt

sūnus F. D. Roosevelt, pereitą sekmadienį buvo atvykęs į Hamiltono Žydų Community Centre, pasakydamas per iškilmingus pietus prkalbą.

Jo vizitas čia buvo surištas ryšium su platinimu Izraelio „aš“.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS

DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.

Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

Mielai padedu norintiems pirkti ir parduoti namus, sklypus ir farmas.

Atstovas J. SKUČAS

LAURENTIDE REALTIES CO. LTD.

7241—24th Avenue Ville St. Michel. Res. Tel. RA 2-6152

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal. Fitzroy 3292.

PIGIOMIS KAINOMIS PIRMOS RŪŠIES:

Šviežią, rūkytą, konservuotą ir virtą mėsą, paukščius, dešras, kumpį, sviestą, sūrį kiaušinius ir kitus maisto produktus galima gauti tik pas

PUNKRĮ ir KRASAUSKĄ

335 RONCESVALLES AVE, TORONTO.

7697 CENTRAL, VILLE LASALLE. HE 3207

LE MIEUX LINGERIE

VAIKIŠKI IR MOTERIŠKI DRABUŽIAI.

Taipogi yra priimami DAŽYMO ir PROSINIMO

darbai sumažintomis kainomis.

5% nuolaida patiekusiam šį skelbimą.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METŲ JŲSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS.

AUGSTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLISKOS MEDŽIAGOS — NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS.

SPECIALIZUOJUS UŽSAKYMAIS PAŠTU

(mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf, Montreal. (vienas blokas į rytus nuo De la ROCHE)

Įėjimas: 4504 Brebeuf St. Tel. FR 9141; Res.tel. RA 2-1726.

PADEKOS

Nuoširdžiai dėkojambe p. G. Balaišiam, p. E. Tuinylcnei, p. O. Stradomskienei ir p. S. Jakniūnams už nepaprastai puikiai suruoštą mums poves-tuvinį showerį.

Nuoširdžiai dėkojame vi-siems prisidėjusiems prie su-ruošimo ir už visų vardu mums įteiktą labai vertingą dovaną.

Tas visas įvykis atliks mū-sų širdyje amžinai.

Julia ir James Elliott.

1070 Robert St.

Niagara Falls, Ont.

valstybei paskolos laktų.

Latvių kolonija

Hamiltonė, Nepriklausomybės šventę, tą pačią dieną minėjo dviejose vietose: ruošdami Latvių Sąjungos Dalwood mo kyklos salėje ir Daugavas Va nagi organizacijos Royal Con naught Hotel, Normandie sa-lėje su minėjimo aktu ir šo-kiais. Pirmame dalyvavo apie 120 asmenų, antrame apie 240.

Latvių S-gos minėjime mū-sų brolišką tautą, Hamiltono L. B-nės vardu sveikino vi-ce pirm. K. Baronas.

Kaip teko patirti, šis skili-mas į dvi dalis įvyko tik dėl asmeninių nesusipratimų. Tai yra geras įrodymas (ruošiant net didelę šventę) prie ko ga-li priversti kelių asmenų savo Kbr.

SINGER Sewing Machine Co.

4717 Wellington St. Verdun. Telefonas: YO 4252.

Adamonis ir Budriūnas Real Estate & BUSINESS BROKERS

Namų pardavimui:

na 14.500. Įmokėti 7.500.

Rosemount: 24-ta Av. Duplex. Naujas. 5-5 kamb. Cen-tralinis šildymas. Kaina 16.000. Įmokėti 5.000. NDG. Regent St. Triplex 5-5-5 kamb. Naujas. Kaina 18.700. Įmokėti 8.000.

Verdun: Valiquette St. Duplex 4-5 kamb. 4 metų. Kai-

Sklypai:

Papineau North rajone: Bru-chesi, Vienny, Fleury St. Pa-vieniui ir didesniais gabalais. 25 ct. kv. pėda. Kaina 540-900. Vanduo ir kanalizacija yra. Gatvės asfaltuos atei-nančių pavasarį.

NORĖDAMI PARDUOTI AR PIRKTI KREIPKITES Į PIRMAJĄ MONTREALY LIETUVIŲ REAL ESTATE ĮSTAIGĄ.

MŪSŲ TIKSLAS — JUMS PADĖTI!

NAMAI — ŽEMĖ — PASKOLOS — DRAUDIMAS.

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 valan. vakaro.

Telef. LA 7932 ir PO 6—6495.

177 Sherbrooke St. W. kambarys 5, Montreal.

A.J. Norkeliūnas

PER SAVO AGENTURĄ

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

ASTUNTI METAI KAIP DRAUDŽIA GYVASTĮ, NAMUS, BALDUS, MAŠINAS, BIZNIUS, SUSIR-GIMUS ir NELAIMINGUS ATSTIKIMUS. BEND-RAI SAŽININGAI PATARNAUJA

VISOSE DRAUDIMO SRITYSE.

5637 JEANNE D'ARC AVE., MONTREAL 36

Tel. CL 2363

SAMUEL'S CAR MARKET INC.

MOKA AUGSTESNĘ KAINĄ UŽ TAMSTŲ AUTO-MOBILĮ ir KEIČIANT JŲSIŠKĮ ĮVERTINĄ AUGS-ČIAU, NEI BET KURIS PREKYBININKAS Mieste.

PIRKDAMI VARTOTĄ AUTOMOBILĮ, PAS MUS GAUSITE GERESNĖS SĄLYGOMIS, NEI BET KUR KITUR Mieste.

TAMSTŲ DISPOZICIJAI TURIME VISŲ RŪŠIŲ NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.

TOLIMESNEI INFORMACIJAI KREIPKITES AR SKAMBINKITE

Lietuviui atstovui

Mr. HENRY ADOMONIUI

ir

Mr. J. C. PAQUETTE, Manager

8945 Lajeunesse, Montreal.

Telefonai: DU — 3289; DU — 7995; VE 6681.

Lietuvos vaizdai ^{brolių Motužų} spalvotame filme

Gražūs Lietuvos vaizdai, kurie niekuomet nepasens ir amžinai pasiliks gyvi mūsų širdyse,

BUS RODOMI Š. m. gruodžio m. 5 ir 6 d. Toronto Liet. Namuose (235 Ossington St.) SEANSŲ PRADŽIA: Šeštadienį 3 val., 6 val. ir 8.30 val. pp. Sekmadienį, 3 val.

Gerb. Toronto visuomenė, dėl apręžto vietų skaičiaus, yra prašoma bilietais pasirūpinti iš anksto. Įžanga: \$1.00; Iš anksto nusipirkus—\$0.75; vaikams \$0.25.

Bilietai gaunami T. L. N. raštinėje 6—9 val. vakaro.

BR. MOTUZAI RENGĖJAI.

MONTREAL

MAŽ. LIETUVA ŠVIESOS PAVEIKSLUOSE

MLB D-jos Montrealio skyrius rodys šviesos vaizdų iš Maž. Lietuvos. Matysime Klaipėdą, Tilžę bei kitas Maž. Lietuvos vietas, žavingą Kuršių Neringą, ežius, lietuviškus jūros laivus, žvejus, kai kuriuos svarbesnius nepriklausomo gyvenimo krašto įvykius, min. Urbšį ir Ribentropą, Hitlerį Klaipėdoje, nacių okupaciją, bėgimus iš Maž. Lietuvos, dabartinę MLT-bos veiklą, kovą su „dampfbrootnikais“, keletą vaizdų iš dabartinės okupuotos Maž. Lietuvos ir tt.

Bus renkamos laisvos aukos, kurių pelnas skiriamas Maž. Lietuvos politinei kovai vesti prieš lietuviškųjų žemių nuginėjimus ir politikuojančius vokiečių mokslininkus bei kitus germanizatorius.

Tat lietuvi-e, jei kada nors buvai Klaipėdoje, Kuršių Neringoje ar šiaip kurioje žymesnėje šiaurinės Maž. Lietuvos vietoje ir norėtai dar kartą pasigėrėti šio krašto vaizdais, esi širdingai pakviestas-a. Taip pat kviečiame jaunąsias.

SUAUGUSI Mergaitė

ieško darbo; pageidauja būti vaikų priežiūrėtoja — aukle. Teirautis telef. FA 0342.

IŠNUOMOJAMAS kambarys Verdune. Teirautis po 6 val. vakare. Tel. HE 4685.

IŠNUOMOJAMAS didelis kambarys 6580—20 Ave. Rosemount, Apt. 1. Tel. RA 2-7248.

IŠNUOMOJAMAS 3 KAMB. butas nuo gruodžio pradžios. Teirautis HE 3119.

PARDUODAMA GERŲ NAMŲ MONTREALIO VAKARŲ RAJONUOSE, PARK EXTENSION IR ROSEMOUNTE. PRIEINAMOS KAINOS, GEROS SĄLYGOS.

TEIRAUTIS VAKARAIŠ TEL. DU 1—1934.

Dr. J. ŠEGAMOGAS CHIRURGINĖ IR BENDROJI PRAKTIKA

office 4906 Wellington VERDUN. Tel. YO 3611. val.: 11—12, 2—4, 6—9, šeštadieniais 11—1 arba pagal susitarimą. namų 1038 Osborne Av. VERDUN. Tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA prima: 9 a. m. — 10 p. m. 5303 Verdun A., Verdun, Telef.: TR 4547.

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS

Dr. R. CHARLAND 956 Sherbrooke E. Tel.: FR 7684, EX 8822.

Dr. E. Andrukaitis

956 Sherbrooke E. Tel. CH. 7236

TORONTO

TARPTAUTINIS PRIEŠKOMUNISTINIS MITINGAS TORONTE.

Gruodžio 6 d., sekmadienį, 2 val. 30 m. p. p. kino salėje Viktorij Dundas-Spadina kam pas, ruošiamas visų tautų, esančių už geležinės uždangos, milžiniškas, prieškomunistinis protesto mitingas, paminėjimui bei pagerbimui visų kruvi

nų komunistinio teroro aukų, pradėdant nuo 1917 m. Špalio m. revoliucijos iki dabar. Mitinge savo gimtąja kalba pasisakys kiekvienos tautos vienas kalbėtojas, tame skaičiuje ir lietuvis. Bus priimta komunistų terorą smerkianti rezoliucija ir pasiūsta Bermudų konferencijos dalyviams.

Prašome mitinge kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Įėjimas visiems laisvas. Rengėjai.

LIET. TEIS. DR-JOS,

Toronto sk., metinis susimas šaukiamas gruodžio 6 d., 6 v. v. Lietuvių Namuose. Bus trumpas veiklos pranešimas ir renkama nauja skprieusai dyba.

Kviečiame visus narius dalyvauti.

— Atnaujintos bažnyčios veidas jau matosi, o pagilintas rūšys duos galimybę ten įrengti padorią salę. Ši statyba, pradžioje įnešusi kiek nesutarimo dėl jos racionalumo, dabar, atrodo, įtikino visus oponentus, kad bažnyčios praplitimas ir pertvarkymas reikalingas. Visi darbai kainuosią apie 30 aukst. dol. L.

„PABUDIMO“ GASTROLĖS

Toronte nebuvo labai sėkmingos, nes publikos neatsilankė tiek, kiek buvo laukta. Reikia pasakyti, ad Toroknte bendrai gastrolierių lankymasis nėra be rizikos, nes dalis publikos, pasklėdus gaudus, nesilanko arba boikotuoja. Kaip buvo ši kartą, paaikšės tik vėliau... P.

1953 m. Gruodžio mėn. 6 d. 3.30 val. p. p. įvyksta BIRUTĖS VAITKŪNAITĖS RITMINĖS MANKŠTOS IR MODERNAUS ŠOKIO STUDIJOS MOKINIŲ PASIRODYMAS.

220 Pine Ave, d'Arcy Mc Gee salėje.

Programoje: pavyzdinė pamoka ir grupiniai šokiai. Įėjimas: 50 ct.

ORGANIZACINIS SUSIRINKIMAS.

Gruodžio 13 d. sekmadienį, 4 val. po pietų, skautų būkle, -sudaryti jūrų skautų rėmėjų būrelį. Prašome tėvus ir priimamas jūros skautų rėmėjų - bi jaučiančius atsilankyti.

Visi pamatykite Maž. Lietuvą paveiksluose

Šį m. gruodžio mėn. 6 d. (sekmadienį), 4 val., Aušros Vartų parapijos salėje 377 Willibrord gatvėje M. L. B. D-jos Montrealio skyrius rodys keletą šimtų šviesos vaizdų iš Maž. Lietuvos. Paveikslus rodys ir trumpą Maž. Lietuvos istorinę apžvalgą duos MLB D-jos Montrealio skyriaus pirmininkas A. Lymantas. Platesnės informacijos Montrealio kronikoje.

MAZOSIOS LIETUVOS BIČIULIŲ DR-JOS MONTREALIO SKYRIUS.

DLK VYTAUTO KLUBO ŠERININKŲ DĖMESIUI

Šį sekmadienį, gruodžio 6 d., nuo 3 iki 6 val. po pietų, klubo patalpose bus renkami nauji klubo vedėjai ir tvarkytojai. Visi, kaip vienas, dalyvaukime rinkimuose ir išrinkime geriausius. Dalyvaukime būtinai visi, netingėdami ir surasdami laiko paduoti balus, nes komunistai tikrai visi dalyvaus, ir mes, sudarydami šerininukų daugumą, galime atsidurti komunistų valdžioje ir prarasti klubo laisvę. Nesnaus kime, nepratingėkime ir nepramegokime klubo, kurio mes esame steigėjai. Šermonas.

LIUTERONIŲ SUSIRINKIMAI

International YMCA patalpose, 5550 Park Ave, šešt. gruodžio 5 d.: 7 val. vak. lietuvių parapijos Bibliotekos valandėlė ir 8 val. Jaunimo ir Moterų Ratelių susirinkimai.

Šv. Jono liuteronių bažnyčioje Jeanne Mance ir Prince Arthur gt. kampe, sekmadienį, gruodžio 6 d. 12 val. lietuvių pamaldos su šv. komuniija.

Kun. Dr. M. Kavolis. PRAŠO REZERVUOTI DIENĄ.

Kadangi yra sunku su salėmis, Montrealio jūros skautai praneša, kad 1954 m. bal. 24 d. jie yra išnuomavę salę savo vakarui. Kitos organizacijos prašom tą dieną rezervuoti jiems.

Jūros skautai.

SLA SUSIRINKIMAS

įvyks šį sekmadienį, gruodžio 6 d., 12 val. 30 min., 377 Willibrord Ave, Verdun. Kadangi prasidėjo organizacijos centrorinkimai, tai ir Montrealio 123 kuopa turi dalyvauti, — todėl prašomi dalyvauti visi nariai.

MARIJA IR JONAS LEKNICKAI

jau persikėlė į naujuosius savo namus Ville Lasalle, 9 Ave nue 163 nr. Telefonas jų tas pat. Linkime sveikatos ir sėkmės naujuose namuose.

BIRUTĖS VAITKŪNAITĖS Ritminės Mankštos ir modernaus šokio studija ruošia pirmąjį mokinių pasirodymą gruodžio 6 d. D'Arcy Mc. Gee salėje, 220 Pine Ave. W. 3.30 po pietų. Programoje pavyzdinė pamoka ir grupiniai šokiai.

EKONOMISTAS JURGIS PETRAŠKEVIČIUS korespondencijos būdu studijuojas Čikagos universitete, pradėjo dirbti gyvybės draudimo profesijoje — Dominion Life kompanijoje.

MŪSŲ JŪRININKAS p. Baltrukonis lankėsi Montrealy, bet vėl išplaukė į jūras — vandenynus ir lankysis šiltuose kraštuose.

MIESTO DARBININKAI pareikalavo pakelti darbo atlyginimą po 20 ct. už darbo valandą.

PASINAUDOKITE SPECIALISTU.

A. Gasiūnas Lietuvoje dirbęs suvamuojų Singer mašinų kompanijoje, ir Montrealy dirba savo specialybeje. P. Gasiūnas mielai tautiečiams patarnauja įmonėje (4717 Wellington, Verdun), galima jį kreiptis ir į namus (tel.: HE 5935). Jis padės išsirinkti mašiną naują ar palaikytą, jei reiks — pataisyti. Žodžiu, padės visokiu atveju.

JONAS GRICIUS,

turi savo namus Parthenais gatvėje, turi susirinkęs apie pusę tūkstančio tomų lietuviškų knygų biblioteką. Tokią biblioteką ne dažnas Kanados lietuvis turi. P. Gričius lietuviškai knygai ir dabar, būdamas pensionierium, nesigaili dolerio. Jis ir laikraščius prenumeruoja. Jis yra nulinis ir „Neprikl. Lietuvos“ skaitytojas ir čia dažnai atvyksta apsipirkti knygų.

ILGAI SIRGĖS

begydydamas sunkiai sužeistą koją, auto katastrofoje, Jonas Viliušis po operacijos jau pasveiko ir pradėjo dirbti.

SVEČIAS IŠ ROCHESTERIO

pulk. P. Saladžius šeštadienį praleido Montrealy, lankė miestą ir savo bičiulius, pažįstamus. Lankėsi ir NL redakcijoje, o šia proga atnaujino ir dukrėlės Danutės, didelės kultūrininkės, studijuojančios me no istoriją, „Nepri. Lietuvos“ prenumeratą.

P. Saladžius viešėjo pas pp. Kęsgailas; jį važinėjo po miestą pp. Lapinai savo mašina, lankėsi pas pp. Balzarus ir kt. Montrealy p. Saladžius rado ir savo buvusius mokinių iš Anykščių pradžios mokyklos — p. Leknickienę ir kt.

Rochestery p. Saladžius prieš kiek laiko turėjo didelę nelaimę — buvo taip žiauriai suvažinėtas mašinos, kad buvo sumalti keli nugarkaulio slanksteliai, trūkės galvos kaušas. Bet dabar pulkininkas jau atsitaisto ir gerai atrodo, tik tai dar negali dirbti sunkaus darbo.

KUN. S. KULBIS

išvažiavo į U. S. A. Pensilvanijos valstiją. Ten išbus 5 savaites, pavaduodamas vieną kapelioną.

— P. Juzei Vizgirdienei, p. Žukienės iniciatyva, pp. Viliūnų namuose, buvo surušta kūdikio staigmena, kurioje dalyvavo per 40 moterų. P. Vizgirdienė apdovanota ir pasveikinta.

L. KATALIKŲ MOTERŲ

D-ros Montrealio skyrius 1954 m. vasario 20 d. rengia Užgavėnių Blynus, šią datą D-ja prašo rezervuoti. V-ba.

LENKŲ KONGRESAS TORONTE NEREIKALAVO NEI VILNIAUS NEI LVOVO.

„N. L.“ praėjusios savaitės n-ryje buvo žinutė: „Lenkai tebėra įžulūs“. Ten tarp kitko buvo pasakyta:

„Minėjimą atidaręs asmuo pabrėžė, kad lenkai neišsivadėsi nei Vilniaus nei Lvovo... Reikia turėti akiplėšiškumo kėsintis į svetimos valsybės sostinę ir tokio pareiškimo klausytis pasikviesti tos valstybės atstovus, i kurių sostinė kėsinama“.

Kadangi šita žinia tilpo ir kituose laikraščiuose ir kartu diskutuojama privatinuose pasikalbėjimuose įrodymų ypatingo lenkų įžulumo, noriu viešai pareikšti, jog abu iš lietuvių pusės ten dalyvavę asmenys negirdėjo panašaus išsireiškimo, nei protesto susirinkimo pirmininko, nei kitų kalbėtojų kalbose. Vilniaus bei Lvovo miestai visai nebuvo minėti, taip pat nebuvo reikštos pretenzijos dėl šių kraštų. Savo įžanginėje kalboje pirmas lenkas tik pasakė: „Mes lenkaiame galvas prieš anuos asmenis, žuvusius ant Būgo ir Vilijos krantų“.

Susirinkimas buvo lenkų kongreso suruostas ne nepriklausomybei paminėti, bet protestas dėl katalikų tikybės ir kardinolo Višinskio persekiojimo Lenkijoje. Tame proteste mitinge dalyvavo ir Toronto bei Montrealio kardinolai.

RŪBŲ VAJUS TORONTE.

KLB Šalpos Fondo Toronto Apyl. K-tas skelbia rūbų rinkliavos vajų Toronte ir jo priemiesčiuose nuo gruodžio 6 iki 20 d.

Rūbai ir batai bus priimami Priskelimo parapijos klebonijos rūsy kasdieną 7—9 v. v. Klebonijos adresas: 32 Rusholm pk. cr. antras namas i pietus nuo College. Ten pat bus priimamos ir piniginės aukos. Kas dar neaukavo Vokiečioje likusiems tautiečiams su šelpi (o tokių yra daug), Šalpos K-tas prašo juos visus pasinaudoti ta paskutine šiais metais proga ir kartu su rūbais atnešti ir piniginę auką. K-tas.

LIETUVIŲ AKADEMINIO

Sambūrio sekantis susirinkimas įvyks penktadienį, gruodžio 4 d., 8 val. vakare, 4225 Berri gt.

J. Dabkus skaitys referatą „Darbdavio ir darbininko santykiai Kanadoje“, po to diskusijos.

Visi nariai prašomi grąžinti iki šio susirinkimo Stipendijų Fondo aukų lapus.

Valdyba. — D. Deveikytė atostogų išskrido į Meksiką.

SPAUDOS VAJUS.

Toronto Apylinkės Komitetas, pasikvietęs talkon spaudos platintojus ir organizacijų atstovus, gruodžio ir sausio mėnesiais vykdys spaudos vajų.

Spaudos vajui praversti yra sudarytas komitetas i kurį įein: V. Aušrotas, Aug. Kuolas ir V. Skirgaila.

Visos organizacijos ir pavieni asmenys yra kviečiami prisidėti prie šio darbo.

Komitetas pra nutaręs spaudos platinimo reikalu apankyti visus Toronto lietuvių namuose. Tam tikslui draugijos yra prašomos prisijusti bent po 3 asmenis, kurie talkininakutų spaudos vajaus pravedime.

Talkininkų susirinkimas įvyks š. m. gruodžio 6 d., sekmadienį, 6 v. v. Lietuvių Namų skaityklos patalpose.

Spaudos Vajaus Komitetas.

Dr. K. ŽYMANTIENĖ.

GYDYTOJA-CHIRURGĖ

Kampas Bloor ir Brock Av. (Įėjimas iš 613 Brock Av.)

Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p.p., šeštadienį nuo 11—3 v. p.p., kitu laiku pagal susitarimą. Telefonas OL 6851

VIENYBĖJE — GALYBĖ.

TAU PYK

LIETUVIŠKAME KREDITO KOOPERATYVE

Indėliai apdrausti. Augstos palūkanos. Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. KE 3027.

JONAS J. JUŠKAITIS

Vienintelis lietuvių kilmės Kanados pilietis, baigęs išklausyti visą teisių kursą Toronto Universiteto Juridiniame Fakultete.

932 Dundas W., Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880. (Iš tolimesnių vietovių galima kreiptis laiškais).

PIRMOJI LIETUVIŲ

Real Estate Istaiga

Nuosavybės arba biznio pirkimo ar pardavimo reikalais, paskolų gavimo, namų ar biznio apskaitos ir teisingo patarimo reikalais kreipkitės i mūsų istaigą be obligacijos.

Esu Toronto miesto gyventojas per paskutinius 25 metus.

AL GARBENS - Garbenis

REAL ESATE and BUSINESS BROKER

1486 DUNDAS St. W., (prie Dufferin) TORONTO. Telefonai LO 2738, vakarais HU 9-1543

Naujas musu skyrius

1597 Bloor St. W. Tel. LA. 8772

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.